

Júlí 1978

40

Fréttabréf

Kjararannsóknarnefndar

Kauptaxtar, tekjur og kaupmáttur.

<u>Vísitölur. 1971 = 100.</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>	<u>1973</u>	<u>1974</u>	<u>1975</u>	<u>1976</u>	<u>1977</u>
1. Greitt tímak. verkamanna	87,7	100,0	129,8	161,4	248,8	327,6	428,3	600,0
2. Greitt tímak. iðnaðarmanna	84,8	100,0	127,5	159,0	254,4	326,5	427,3	594,5
3. Greitt tímak. verkakvenna	87,2	100,0	131,6	159,3	238,8	317,7	424,4	606,5
4. Atvinnutekjur verkamanna	86,1	100,0	128,7	173,8	261,3	333,1	433,1	...
5. Atvinnutekjur iðnaðarmanna	78,9	100,0	118,5	152,8	237,3	303,0	394,2	...
6. Atvinnutekjur sjómanna	79,2	100,0	124,4	186,7	266,0	343,9	492,8	...
7. Heildartekjur ófaglærðra	80,3	100,0	128,9	172,2	250,5	333,2	438,4	...
8. Heildartekjur faglærðra	78,7	100,0	125,8	167,9	247,5	326,0	430,8	...
9. Heildartekjur versl/skrifstf.	81,5	100,0	130,0	171,9	248,9	328,2	436,6	...
10. Meðaltaxti verkamanna	87,9	100,0	120,9	149,0	216,5	288,4	366,4	520,5
11. Meðaltaxti iðnaðarmanna	86,7	100,0	118,0	144,0	218,1	279,3	346,7	484,9
12. Meðaltaxti versl/skrifstf.	85,7	100,0	124,0	151,4	225,7	295,7	367,7	514,4
13. Meðaltaxti opinb.starfsm.	78,6	100,0	125,1	157,0	236,0	276,7	343,8	520,5
14. Lágmarkstekjur lífeyrisþega	71,9	100,0	183,5	221,0	319,8	459,5	612,8	1057,7
15. Ráðstöfunartekjur á mann	81,6	100,0	126,1	170,2	259,9	343,8	456,2	643,2

Kaupmáttur. 1971 = 100.

1. Greitt tímak. verkamanna	93,3	100,0	117,6	119,6	129,0	114,0	112,8	121,1
2. Greitt tímak. iðnaðarmanna	90,2	100,0	115,5	117,9	131,9	113,6	112,5	120,0
3. Greitt tímak. verkakvenna	92,8	100,0	119,2	118,1	123,8	110,6	111,7	122,4
4. Atvinnutekjur verkamanna	91,6	100,0	116,6	128,8	135,5	115,9	114,0	...
5. Atvinnutekjur iðnaðarmanna	83,9	100,0	107,3	113,3	123,0	105,5	103,8	...
6. Atvinnutekjur sjómanna	84,3	100,0	112,7	138,4	137,9	119,7	129,8	...
7. Heildartekjur ófaglærðra	85,4	100,0	116,8	127,7	129,9	116,0	115,4	...
8. Heildartekjur faglærðra	83,7	100,0	113,9	124,5	128,3	113,5	113,4	...
9. Heildartekjur versl/skrifstf.	86,7	100,0	117,8	127,4	129,0	114,2	115,0	...
10. Meðaltaxti verkamanna	93,5	100,0	109,5	110,5	112,2	100,4	96,5	105,1
11. Meðaltaxti iðnaðarmanna	92,2	100,0	106,9	106,7	113,1	97,2	91,3	97,9
12. Meðaltaxti versl/skrifstf.	91,2	100,0	112,3	112,2	117,0	102,9	96,8	103,8
13. Meðaltaxti opinb.starfsm.	83,6	100,0	113,3	116,4	122,3	96,3	90,5	105,1
14. Lágmarkstekjur lífeyrisþega	76,5	100,0	166,2	163,8	165,8	159,9	161,3	213,5
15. Ráðstöfunartekjur á mann	87,4	100,0	110,8	119,6	128,1	113,8	116,1	126,0

Kaupmáttur miðast hér við vísitölu framfærslukostnaðar, nema kaupmáttur ráðstöfunartekna, sem miðast við verðbreytingar einkaneyslu.

- 1-3. Tímakaup í dagvinnu skv. úrtaksathugunum Kjararannsóknarnefndar.
 4-6. Byggir á úrtaki skattaframtala. Heimild: Þjóðhagsstofnun.
 7-9. Meðaltekjur skv. III kafla persónuframtals kvæntra karla í viðkomandi starfsstétt, án nokkurs frádráttar. Sjá nánar í 38. fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar. Heimild: Hagtíðindi.
 10-13. Skv. áætlunum Kjararannsóknarnefndar og Þjóðhagsstofnunar. Miðað er við viku/mánaðarkaupstaxta, áhrifa vinnutímastýttningar gætir því ekki.
 14. Heimild: Tryggingastofnun ríkisins.
 15. Heimild: Þjóðhagsstofnun. Kaupmáttur mældur á kvarða verðbreytingar einkaneyslu.

Útgefandi:
Kjararannsóknarnefnd
Skólavörðustíg 12.
Ábm: Snorri Jónsson.
Fjölritun: Fjölberg s/f

F R É T T A B R É F

40

Kjararannsóknarnefnd er þannig
skipuð í júní 1978.

Eóvarð Sigurðsson
Guðmundur H. Garðarsson
Haukur Björnsson
Júlíus Kr. Valdimarsson
Ólafur Jónsson
Snorri Jónsson (formaður)

Efnisyfirlit:

	Bls.
1. Tímakaup og vinnutími verkafólks, iðnaðarmanna og verslunarmanna í Reykjavík og nágrenni á 1. ársfjórðungi 1978.	3
2. Töflur um tímakaup og vinnutíma verkafólks, iðnaðarmanna og verslunarmanna í Reykjavík og nágrenni á 1. ársfjórðungi 1978.	7
3. Tímakaup verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni 1963 - 1978, verðlagsvísitölur og vísitölur kaupmáttar.	12
4. Álögur á kauptaxta Ióju, hafnarverkamanna, fiskvinnslufólks, prentara og verslunarmanna 1. júlí 1978.	25
5. Skráð atvinnuleysi á Íslandi 1972 - 1978 og ársfjórðungsleg skráning atvinnulausra í Reykjavík 1929 - 1978.	40
6. Bráðabirgðalög frá 24. maí 1978, og reglugerð um verðbótaviðauka.	43
7. Leiðbeiningar Kauplagsnefndar um útreikning launa frá 1. júní 1978.	47

Línurit:

1.1 Hlutfallsleg skipting vinnutíma verkafólks og iðnaðarmanna á 1. ársfjórðungi 1978.	5
1.2 Ársfjórðungsmeðaltöl fyrir vikulegan fjölda vinnustunda verkafólks og iðnaðarmanna 1974 - 1978.	6
3.1 Greitt tímakaup verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni 1963 - 1978.	17
3.2 Meðaltímakaup verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni 1963 - 1978.	18
3.3 Kaupmáttur tímakaups verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni 1975 - 1978 m. v. vísitölu framfærslukostnaðar.	22
3.4 Kaupmáttur greidds tímakaups verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni 1975 - 1978 m. v. vísitölu vöru og þjónustu.	23
3.5 Ársmeðaltöl kaupmáttar greidds tímakaups verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni 1972 - 1977.	24

Tímakaup og vinnutími verkafólks, iðnaðar-
manna og verslunarmanna í Reykjavík og ná-
grenni á 1. ársfjórðungi 1978.

Á tímabilinu frá 1. ársfjórðungi 1977 til 1. ársfjórðungs 1978 hækkuðu kaupbætur verkamanna sem hér segir:

1. Þann 1. febrúar 1977 varð síðasta áfangahækkun þágildandi kjarasamnings, 5%.
2. 1. mars 1977 hækkuðu laun um 2.5% vegna verðbóta.
3. 22. júní 1977 tók nýr kjarasamningur gildi. Meðalhækkun á töxtum verkamanna er áætluð 27.5%.
4. 1. september 1977 voru greiddar verðbætur kr. 3.520 á mánaðarlaun ASÍ félaga. Þessi hækkun er áætluð jafngilda 3.6% hækkun kaupbætur verkamanna.
5. 1. desember 1977 hækkuðu mánaðarlaun verkafólks um kr. 14.319. Þar af var grunnkaupshækkun 5.000 kr., en hækkun vegna verðbóta var 9.319 kr. Þessi hækkun er áætluð ígildi 14.3% hækkunar taxtakups verkamanna.
6. Þann 1. mars 1978 hækkuðu mánaðarlaun verkamanna um 6.93%, eftir að áðurgildandi laun höfðu verið lækkuð um 1590 kr. Hækkun þessi nam helmingi hækkunar verðbótavísitölu og verðbótaauka. Samkvæmt lögum nr. 3/1978 var frá 1. mars einnig greiddur verðbótaviðauki sem fór lækkanði eftir því sem heildarlaun hækkuðu og dó út við kr. 169.000 heildarmánaðarlaun. Tekjuáhrif almennra verðbóta og verðbótaviðauka frá 1. mars eru áætluð 6% hjá verkamönnum.

Samkvæmt framansögðu er heildarhækkun kaupbætur verkamanna áætluð 59.0% frá meðaltali 1. ársfj. 1977 til meðaltals 1. ársfj. 1978.

Á sama tíma hækkaði greitt tímakaup verkamanna í úrtaki Kjararannsóknarnefndar úr kr. 538.65 í kr. 832.08 eða um 54.5%. Hækkun greidds tímakaups er því um 2.9% minni en áætluð hækkun taxtakupsins og stafar að langmestu leyti af minni hækkun greidda kaupsins á milli 2. og 3. ársfj. 1977 en áætlun benti til.

Tölur 1.1 til 1.3 sýna hlutfallslega skiptingu vinnutíma verkafólks á 1. ársfj. 1972 - 1978. Hluttur yfirvinnu er í ár 20.3% af vinnutíma verkamanna og hefur ekki áður orðið lægri á þessu tímabili. Hlutfall yfirvinnu er einnig með lægsta mótí hjá verkakönnum og iðnaðarmönnum.

Tafla 1.1

Hlutfallsleg skipting vinnutíma
verkamanna á 1. ársfjórðungi
1972 - 1978.

	<u>Dvt.</u>	<u>Evt.</u>	<u>Nvt.</u>
	%	%	%
1. ársfj. 1972	77,5	12,6	9,9
1. " 1973	76,5	12,1	11,4
1. " 1974	73,7	13,6	12,7
1. " 1975	77,3	13,1	9,6
1. " 1976	76,7	13,1	10,2
1. " 1977	76,9	13,3	9,8
1. " 1978	79,7	12,1	8,2

Tafla 1.2

Hlutfallsleg skipting vinnutíma
verkakvanna á 1. ársfjórðungi
1972 - 1978.

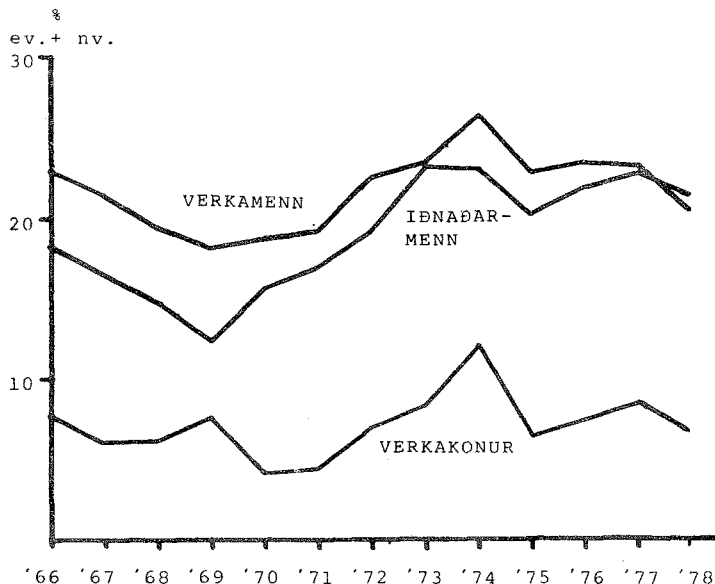
	<u>Dvt.</u>	<u>Evt.</u>	<u>Nvt.</u>
	%	%	%
1. ársfj. 1972	93,1	3,9	3,0
1. " 1973	91,8	4,4	3,8
1. " 1974	87,9	3,6	8,5
1. " 1975	93,8	3,4	2,8
1. " 1976	92,7	3,2	4,1
1. " 1977	91,6	3,9	4,5
1. " 1978	93,6	3,4	3,0

Tafla 1.3

Hlutfallsleg skipting vinnutíma
iðnaðarmanna á 1. ársfjórðungi
1972 - 1978.

	<u>Dvt.</u>	<u>Evt.</u>	<u>Nvt.</u>
	%	%	%
1. ársfj. 1972	80,9	11,0	8,1
1. " 1973	77,0	12,0	11,0
1. " 1974	77,1	12,4	10,5
1. " 1975	79,9	10,5	9,6
1. " 1976	78,3	11,5	10,2
1. " 1977	77,1	11,4	11,5
1. " 1978	78,8	11,7	9,5

Línurit 1.1

Hlutfall eftir- og naturvinnu í vinnutíma
verkafólks og iðnaðarmanna 1966 - 1978.

Línurit 1.1 sýnir á myndrænan hátt hvernig þróun í skiptingu vinnutímans hefur verið háttáð á 1. ársfjórðungi undanfarandi ár. Lóðrétti ás myndarinnar sýnir hlutfall yfirvinnu af heildarvinnutímanum, en lárétti ásinn 4. ársfjórðung 1966 - 1978.

Tafla 1.4

Meðaltöl vikulegs fjölda vinnustunda
verkafólks og iðnaðarmanna 1974 - 1978.

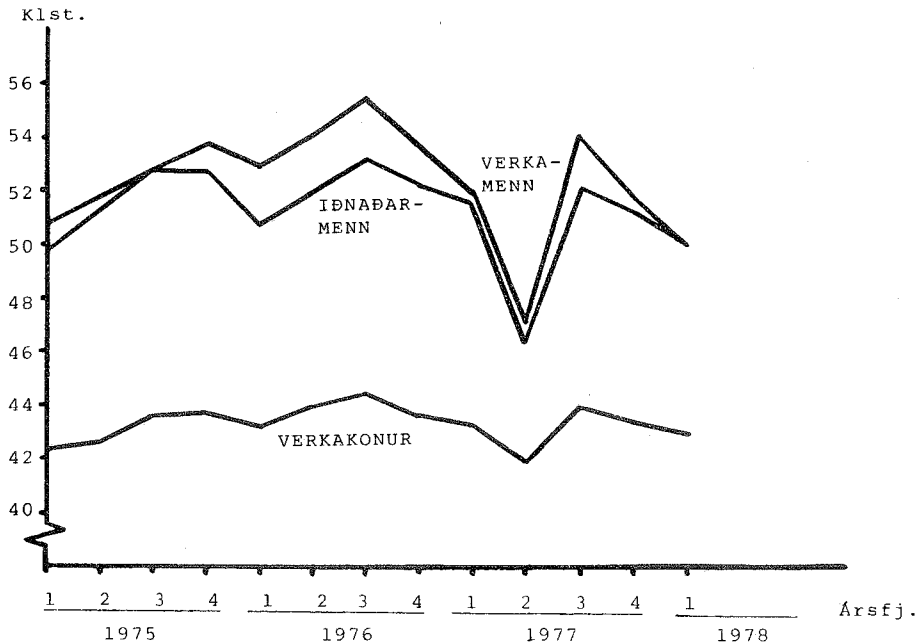
Vog	Verka- menn	Verka- konur	Iðnaðar- menn	Verka- og iðnaðarm.
Vog	48,7	17,2	34,1	100
Ársméðaltal 1974	54,5	43,5	52,6	52,0
Ársméðaltal 1975	52,3	43,1	51,7	50,5
1. ársfj. 1976	52,9	43,2	50,7	50,5
2. " 1976	54,0	43,9	51,9	51,5
3. " 1976	55,4	44,4	53,1	52,7
4. " 1976	53,6	43,6	52,2	51,4
Ársméðaltal 1976	54,0	43,8	52,0	51,6
1. ársfj. 1977	52,0	43,3	51,5	50,3
2. " 1977	47,0	41,9	46,3	45,9
3. " 1977	54,1	43,9	52,1	51,7
4. " 1977	51,7	43,4	51,2	50,1
Ársméðaltal 1977	51,2	43,1	50,3	49,5
1. ársfj. 1978	50,0	43,0	50,0	48,8

Á töflu 1.4 eru sýnd meðaltöl fyrir vikulegan greiddan vinnutíma verkafólks og iðnaðarmanna, sem er í fullri atvinnu, mældan í klst. Þessar mælingar hófust í ársbyrjun 1974, og ná eingöngu til þeirra, sem vinna í dagvinnu 400 klst. eða fleiri í ársfjórðungi.

Á línurit 1.2 er sýnt á myndrænan hátt hver þróunin hefur verið í lengd vinnutíma verkafólks og iðnaðarmanna ársfjórðungslega á tímabilinu 1. ársfjórðungur 1975 til 1. ársfjórðungur 1978. Lóðrétti ás myndarinnar sýnir vinnutímam þ. e. samanlagðan fjölda dagvinnu og yfirvinnutíma, en lárétti ás myndarinnar sýnir ársfjórðunga árin 1975 - 1978.

Línurit 1.2

Ársfjórðungsmeðaltöl fyrir vikulegan fjölda vinnustunda verkafólks og iðnaðarmanna 1975-1978.

Í línurit 1.2 og töflu 1.4 kemur fram að vinnutími styttist nokkuð ef bornir eru saman 1. ársfj. 1977 og 1978. Vinnutími verkamanna styttist úr 52 í 50 stundir, vinnutími iðnaðarmanna úr 51,5 í 50 og hjá verkakönunum úr 43,3 í 40 stundir. Samanvegið styttist vinnutím-inn um 1,5 klst. eða úr 50,3 í 48,8 stundir.

Tafla 2.1

Tímakaupstafla - 1. ársfj. 1978.

Verkamenn

	Heildar- vinnust. þús.	Vog	Tímak. í dagv. kr.	Helgið. álag kr.	Eftirv. álag kr.	Naturv. álag kr.	Meðal- tímak. kr.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<u>Alm. verkamannav.</u>							
Fiskvinna	88	6	799,88	12,03	46,36	81,18	939,45
Hafnarvinna	99	19	813,73	27,01	45,44	64,15	950,33
Pakkhúsvinna	37	7	824,91	18,21	35,52	33,29	911,93
Lyftaravinna	46	2	838,32	30,14	46,51	59,62	974,59
Byggingarvinna	31	25	828,88	27,19	52,47	20,85	929,39
Afgreiðslustörf	33	11	820,12	26,08	12,96	114,00	973,16
Bæjarvinna	104	11	789,78	29,24	55,90	36,79	911,71
Verksmiðjuvinna	127	10	854,69	28,34	26,71	47,06	956,80
Slippvinna	29	2	798,58	31,94	34,42	42,16	907,10
Ýmis alm. vinna	35	7	780,30	24,11	46,16	31,10	881,67
Vegið meðaltal	629	100	817,48	25,77	42,11	50,11	935,47
<u>Aðstoð v/fagvinnu</u>							
Málsmíðar	31	35	813,64	27,59	52,74	44,33	938,32
Trésmíðar	25	38	865,76	33,31	55,66	12,03	971,76
Bifr.sm. og viðg.	33	27	896,49	30,61	41,17	79,77	1048,04
Vegið meðaltal	89	100	855,82	30,60	50,73	43,53	980,68
<u>Vélstjórn</u>							
Bílstjórar	137	80	880,59	29,78	39,33	88,11	1037,81
Ýtu-og kranastj.	28	20	872,71	28,98	61,19	77,73	1040,61
Vegið meðaltal	165	100	879,01	29,62	43,70	86,03	1038,36
<u>Samarvegið</u>							
Alm. verkamannav.	629	71	817,48	25,77	42,11	50,11	935,47
Aðstoð v/fagvinnu	89	14	855,82	30,60	50,73	43,53	980,68
Vélstjórn	165	15	879,01	29,62	43,70	86,03	1038,36
	883	100	832,08	27,02	43,55	54,58	957,23

Tafla 2.2

Vinnutímatáfla - 1. ársfj. 1978.

Verkamenn

	Vog	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðal- vinnust.
	1.	2.	3.	4.	5.
<u>Alm. verkamannav.</u>					
Fiskvinna	6	40,0	6,6	7,3	53,9
Hafnarvinna	19	40,0	6,3	5,3	51,6
Pakkhúsvinna	7	40,0	4,6	2,8	47,4
Lyftaravinna	2	40,0	6,1	4,9	51,0
Byggingarvinna	25	40,0	7,5	1,9	49,4
Afgreiðslustörf	11	40,0	1,7	5,3	47,0
Bæjarvinna	11	40,0	8,5	3,4	51,9
Verksmiðjuvinna	10	40,0	3,7	3,6	47,3
Slippvinna	2	40,0	4,8	3,3	48,1
Ýmis alm. vinna	7	40,0	6,5	2,0	48,5
Vegíð meðaltal	100	40,0	6,0	3,7	49,7
<u>Aðstoð v/fagvinnu</u>					
Málmsmiðar	35	40,0	7,2	3,9	51,1
Trésmiðar	38	40,0	7,2	0,8	48,0
Bífr.sm. og viðg.	27	40,0	7,9	0,8	48,7
Vegíð meðaltal	100	40,0	7,4	1,9	49,3
<u>Vélstjórn</u>					
Bílstjórar	80	40,0	4,8	6,6	51,4
Ýtu- og kranastj.	20	40,0	8,0	6,5	54,5
Vegíð meðaltal	100	40,0	5,4	6,6	52,0
<u>Samhvergið</u>					
Alm. verkamannav.	71	40,0	6,0	3,7	49,7
Aðstoð v/fagvinnu	14	40,0	7,4	1,9	49,3
Vélstjórn	15	40,0	5,4	6,6	52,0
Vegíð meðaltal	100	40,0	6,1	3,9	50,0

Tafla 2.3

Tímakaupstafla - 1. ársfj. 1978.

Iónaðarmenn

	Heildar-		Tímak.	Helgid.	Eftirv.	Naturv.	Meðal-
	vinnust.	Vog	í dagv.	álag	álag	álag	tímak.
	bús.		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
<u>Tímavinna</u>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Skipasm. og viðg.	22	3	1103,72	45,23	44,27	47,37	1240,59
Málmsmiðar	84	25	1009,36	41,36	40,48	104,15	1195,35
Trésmiðar	31	10	1101,30	38,16	77,73	7,28	1224,47
Húsgagnagerð	22	16	994,38	39,20	64,69	17,50	1115,77
Flugvirkjun*	.	2	1430,00	70,00	40,00	150,00	1690,00
Bifr.sm. og viðg.	35	17	1150,28	37,92	50,75	51,96	1290,91
Rafvirkjun	29	10	1121,30	39,57	68,25	80,82	1309,94
Bökunarvinna	8	4	996,50	38,24	58,77	171,69	1265,20
Prentun og bókað.	45	13	1131,87	43,43	-	185,27	1360,57
	276	100	1077,96	40,76	48,18	81,86	1248,76

Tafla 2.4

Vinnutímatafla - 1. ársfj. 1978.

Iónaðarmenn

	Vog	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðal-
					vinnust.
	1.	2.	3.	4.	5.
Skipasm. og viðg.	3	40,0	4,4	2,9	47,3
Málmsmiðar	25	40,0	6,7	6,4	53,1
Trésmiðar	10	40,0	7,5	0,3	47,8
Húsgagnagerð	16	40,0	7,8	0,9	48,7
Flugvirkjun*	2	40,0	2,6	6,9	49,5
Bifr.sm. og viðg.	17	40,0	4,2	2,1	46,3
Rafvirkjun	10	40,0	6,2	5,7	51,9
Bökunarvinna	4	40,0	6,6	9,3	55,9
Prentun og bókað.	13	40,0	-	9,9	49,9
	100	40,0	5,4	4,6	50,0

* Áætlað.

Tafla 2.5

Tímakaupstafla - 1. ársfj. 1978.

Verkakonur

	Heildar-	Tímak.	Helgíð.	Eftirv.	Naturv.	Meðal-	
	vinnust.	Vog	í dagv.	álag	álag	tímak.	
	pús.		kr.	kr.	kr.	kr.	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Fiskvinna	102	15	752,17	14,70	35,67	42,19	844,73
Afgreiðslustörf*	.	10	690,00	20,70	6,21	46,06	762,97
Verksmiðjuvinna	122	43	706,71	22,14	6,05	8,22	743,12
Bæjarvinna	14	1	653,04	28,31	24,76	1,42	707,53
Brauð-og kökugerð	9	2	715,97	28,46	5,87	84,83	835,13
Fatasaumur	24	19	781,34	37,72	0,33	0,63	820,02
Prentun og bókað.	20	6	840,54	36,23	-	72,03	948,80
Ýmis alm. vinna	7	4	719,69	29,36	27,27	3,08	779,40
Vegíð meðaltal	298	100	734,24	25,16	10,09	20,74	790,23

Tafla 2.6

Vinnutímatafla - 1. ársfj. 1978.

Verkakonur

	Vog	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðal-
					vinnust.
	1.	2.	3.	4.	5.
Fiskvinna	15	40,0	4,5	2,7	47,2
Afgreiðslustörf*	10	40,0	1,0	4,0	45,0
Verksmiðjuvinna	43	40,0	0,8	0,7	41,5
Bæjarvinna	1	40,0	4,0	2,1	46,1
Brauð-og kökugerð	2	40,0	0,9	7,3	48,2
Fatasaumur	19	40,0	0,1	0,0	40,1
Prentun og bókað.	6	40,0	-	4,6	44,6
Ýmis alm. vinna	4	40,0	5,1	0,3	45,4
Vegíð meðaltal	100	40,0	1,4	1,6	43,0

* Áætlað.

Tafla 2.7Tímakaupstafla - 1. ársfj. 1978.Verslunarmenn

	Heildar-	Tímak.	Helgid.	Eftirv.	Naturv.	Meðal-
	vinnust.	í dagv.	álag	álag	álag	tímak.
	bús.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Afgreiðslustörf í matvöruverslunum	16	891,57	18,92	28,37	25,61	964,47

Tafla 2.8Vinnutímatafla - 1. ársfj. 1978.Verslunarmenn

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðal-
				vinnust.
	1.	2.	3.	4.
Afgreiðslustörf í matvöruverslunum	40,0	3,5	1,8	45,3

Tafla 2.9Tímakaupstafla - 1. ársfj. 1978.Verslunarkonur

	Heildar-	Tímak.	Helgid.	Eftirv.	Naturv.	Meðal-
	vinnust.	í dagv.	álag	álag	álag	tímak.
	bús.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Afgreiðslustörf í matvöruverslunum	59	744,50	31,70	12,66	21,43	810,29

Tafla 2.10Vinnutímatafla - 1. ársfj. 1978.Verslunarkonur

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðal-
				vinnust.
	1.	2.	3.	4.
Afgreiðslustörf í matvöruverslunum	40,0	1,5	1,1	42,6

Söfnun upplýsinga um launakjör verslunarmanna er enn skammt á veg komin og ekki fallin í jafn fastar skorður og gagnaöflun um laun og vinnutíma verkafólks og iðnaðarmanna. Af þessum sökum gætir enn nokkurra frávíka í niðurstöðum úrtaksins sem ekki er unnt að rekja til sveiflu á vinnumarkaði.

Tímakaup - Kaupmáttur.

Töflur 3.1, 3.2 og 3.3 sýna greitt tímakaup verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna samkvæmt úrtaki Kjararannsóknarnefndar, allar tölur eru án orlofs.

Tafla 3.4 sýnir vísitölu framfærslukostnaðar og vísitölu vöru og þjónustu. Ársmeðaltal 1971 er sett = 100.

Töflur 3.5, 3.6 og 3.7 sýna kaupmátt greidds tímakaups verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna miðað við vísitölu framfærslukostnaðar annars vegar og vísitölu vöru og þjónustu hins vegar.

Í samanburði á kaupmætti fyrir og eftir 1. ársfj. 1972 skal það undirstrikað, að hér er um að ræða kaupmátt tímakaups og verkar því vinnutímastyttingin til hækkunar, sem ekki hefði verið ef miðað hefði verið við vikukaup.

Eins og töflur 3.5, 3.6 og 3.7 sýna, hafa orðið miklar sveiflur í kaupmætti á liðnum árum. Kaupmáttur tímakaups verkamanna óx á árinu 1972 um 17,4% miðað við vísitölu framfærslukostnaðar, en verulegur hluti þessarar kaupmáttaraukningar eða 10,5% var til kominn vegna vinnutímastyttingarinnar 1/1 1972. Á árinu 1973 hélst kaupmátturinn svipaður og 1972.

Hámarki náði kaupmáttur greidds tímakaups á fyrri hluta ársins 1974, en lækkaði verulega milli árana 1974 og 1975 og enn nokkuð frá 1975 til 1976. Á síðari hluta ársins 1977 hækkaði kaupmáttur tímakaups verulega, þannig að meðalkaupmáttur ársins var sá hæsti sem mælst hefur, að undanskildu árinu 1974.

Á 1. ársfjórðungi 1978 hélst kaupmáttur tímakaups svipaður og á 4. ársfjórðungi 1977. Hjá verkamönnum rýrnaði hann um 0,9% og um 1,6% hjá iðnaðarmönnum. Kaupmáttur tímakaups verkakvenna jókst hins vegar um 1% á þessu tímabili.

TÍMAKAUP
VERKAMENN

Tafla 3.1	Tímak.	Meðaltíma kaup		Hlutfallsleg breyting			
	í dagv.	án hd.	m.hd.	1.	2.	3.	
	kr.	kr.	kr.	%	%	%	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
1963	32,50	38,75	-	-	-	-	
1964	41,25	48,60	-	26,9	25,4	-	
1965	49,00	57,87	-	18,8	19,1	-	
1966	58,82	68,82	70,20	20,0	18,9	-	
1967	62,40	72,07	73,82	6,1	4,7	5,2	
1968	66,12	76,19	78,28	6,0	5,7	6,0	
1969	76,83	86,37	88,92	16,2	13,4	13,6	
1970	93,98	106,36	108,80	22,3	23,1	22,4	
1971	107,12	121,71	124,45	14,0	14,4	14,4	
1972	139,02	160,14	163,35	29,8	31,6	31,3	
1973	172,90	202,81	207,17	24,4	26,6	26,8	
1974	1. ársfj.	229,85	264,80	267,05	19,6	16,5	14,8
	2. "	265,90	318,52	340,73	15,7	20,3	27,6
	3. "	269,77	313,69	313,69	1,5	- 1,5	- 7,9
	4. "	300,37	349,84	359,45	11,3	11,5	14,6
	Ársm.t.	266,47	311,71	320,23	54,1	53,7	54,6
1975	1. ársfj.	308,85	348,58	362,37	2,8	- 0,4	0,8
	2. "	342,33	392,28	408,04	10,8	12,5	12,6
	3. "	368,00	420,04	420,04	7,5	7,1	2,9
	4. "	384,38	442,15	453,21	4,5	5,3	7,9
	Ársm.t.	350,89	400,77	410,92	31,7	28,6	28,3
1976	1. ársfj.	411,34	466,28	469,92	7,0	5,5	3,7
	2. "	440,89	511,08	539,14	7,2	9,6	14,7
	3. "	471,81	547,22	547,22	7,0	7,1	1,5
	4. "	511,06	588,59	593,08	8,3	7,6	8,4
	Ársm.t.	458,78	528,29	437,34	30,7	31,8	30,8
1977	1. ársfj.	538,65	609,34	609,34	5,4	3,5	2,7
	2. "	577,34	642,70	678,67	7,2	5,5	11,4
	3. "	700,72	806,95	806,95	21,4	25,6	18,9
	4. "	754,32	854,35	861,22	7,6	5,9	6,7
	Ársm.t.	642,76	728,34	739,05	40,1	37,9	37,5
1978	1. ársfj.	832,08	930,21	957,23	10,3	8,9	11,1

TÍMAKAUP
VERKAKONUR

Tafla 3.2	Tímak.	Meðaltíma kaup		Hlutfallsleg breyting			
	í dagv.	án hd.	m.hd.	1.	2.	3.	
	kr.	kr.	kr.	%	%	%	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
1966	47,04	49,62	50,86	-	-	-	
1967	52,20	54,31	55,88	11,0	9,5	9,9	
1968	55,04	57,21	59,32	5,4	5,3	6,2	
1969	63,94	66,55	69,06	16,2	16,3	16,4	
1970	79,41	82,04	84,61	24,2	23,3	22,5	
1971	91,02	94,81	97,66	14,6	15,6	15,4	
1972	119,74	125,33	128,44	31,6	32,2	31,5	
1973	144,95	152,73	156,70	21,1	21,9	22,0	
1974	1. ársfj.	197,36	212,95	214,96	22,2	23,8	21,3
	2. "	215,68	226,02	247,38	9,3	6,1	15,1
	3. "	217,76	228,12	228,12	1,0	1,0	- 7,8
	4. "	238,55	255,49	263,55	9,5	12,0	15,5
	Ársm.t.	217,34	230,65	238,50	49,9	51,0	52,2
1975	1. ársfj.	245,12	253,99	265,60	2,8	- 0,6	0,8
	2. "	280,44	292,20	307,14	14,4	15,0	15,6
	3. "	307,28	321,51	321,51	9,6	10,0	4,7
	4. "	323,86	341,37	351,74	5,4	6,2	9,4
	Ársm.t.	289,18	302,27	311,50	33,1	31,1	30,6
1976	1. ársfj.	343,67	362,07	365,23	6,1	6,1	3,8
	2. "	371,11	394,38	430,32	8,0	8,9	17,8
	3. "	399,12	423,96	423,96	7,5	7,3	- 1,5
	4. "	431,15	454,58	458,76	8,0	7,2	8,2
	Ársm.t.	386,26	408,75	419,57	33,6	35,2	34,7
1977	1. ársfj.	456,52	477,16	477,16	5,9	5,0	4,0
	2. "	492,01	509,34	552,77	7,8	6,7	15,8
	3. "	606,27	638,44	638,44	23,2	25,3	15,5
	4. "	653,31	691,92	700,50	7,8	8,4	9,7
	Ársm.t.	552,03	579,22	592,22	42,9	41,7	41,1
1978	1. ársfj.	734,24	765,07	790,23	12,4	10,6	12,8

TÍMAKAUP
ÍBNAÐARMENN

Tafla 3.3	Tímak.	Meðaltímakaup		Hlutfallsleg breyting			
	í dagv.	án hd.	m.hd.	1.	2.	3.	
	kr.	kr.	kr.	%	%	%	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
1963	42,50	46,70	48,00	-	-	-	
1964	52,35	58,85	60,50	23,2	26,0	26,0	
1965	62,60	72,40	74,42	19,6	23,0	23,0	
1966	77,66	88,67	90,82	24,1	22,5	22,0	
1967	81,38	92,24	94,63	4,8	4,0	4,2	
1968	85,76	95,80	98,88	5,4	3,9	4,5	
1969	96,53	106,24	109,85	12,6	10,9	11,1	
1970	120,85	133,50	137,05	25,2	25,7	24,8	
1971	142,46	159,05	163,74	17,9	19,1	19,5	
1972	181,68	206,48	211,42	27,5	29,8	29,1	
1973	226,45	260,67	267,59	24,6	26,2	26,6	
1974	1. ársfj.	298,94	339,65	343,04	15,6	13,7	11,4
	2. "	374,54	444,82	480,60	25,3	31,0	40,1
	3. "	377,49	436,53	436,53	0,8	- 1,9	- 9,2
	4. "	398,93	460,08	474,26	5,7	5,4	8,6
	Ársm.t.	362,48	420,27	433,61	60,1	61,2	62,0
1975	1. ársfj.	406,05	454,92	475,16	1,8	- 1,1	0,2
	2. "	447,38	514,68	536,40	10,2	13,1	12,9
	3. "	491,07	575,42	575,42	9,8	11,8	7,3
	4. "	515,76	596,25	614,18	5,0	3,6	6,7
	Ársm.t.	465,07	535,32	550,29	28,3	27,4	26,9
1976	1. ársfj.	546,50	614,51	620,83	6,0	3,0	1,1
	2. "	589,74	678,21	727,49	7,9	10,4	17,2
	3. "	621,38	716,90	716,90	5,4	5,7	- 1,5
	4. "	677,14	775,04	782,38	9,0	8,1	9,1
	Ársm.t.	608,69	696,17	711,90	30,9	30,0	29,4
1977	1. ársfj.	717,07	816,58	816,58	5,9	5,4	4,4
	2. "	762,49	833,87	896,50	6,3	2,1	9,8
	3. "	923,67	1061,81	1061,81	21,1	27,3	18,4
	4. "	984,45	1116,74	1127,93	6,6	5,2	6,2
	Ársm.t.	846,92	957,25	975,71	39,1	37,5	37,1
1978	1. ársfj.	1077,96	1208,00	1248,76	9,5	8,2	10,7

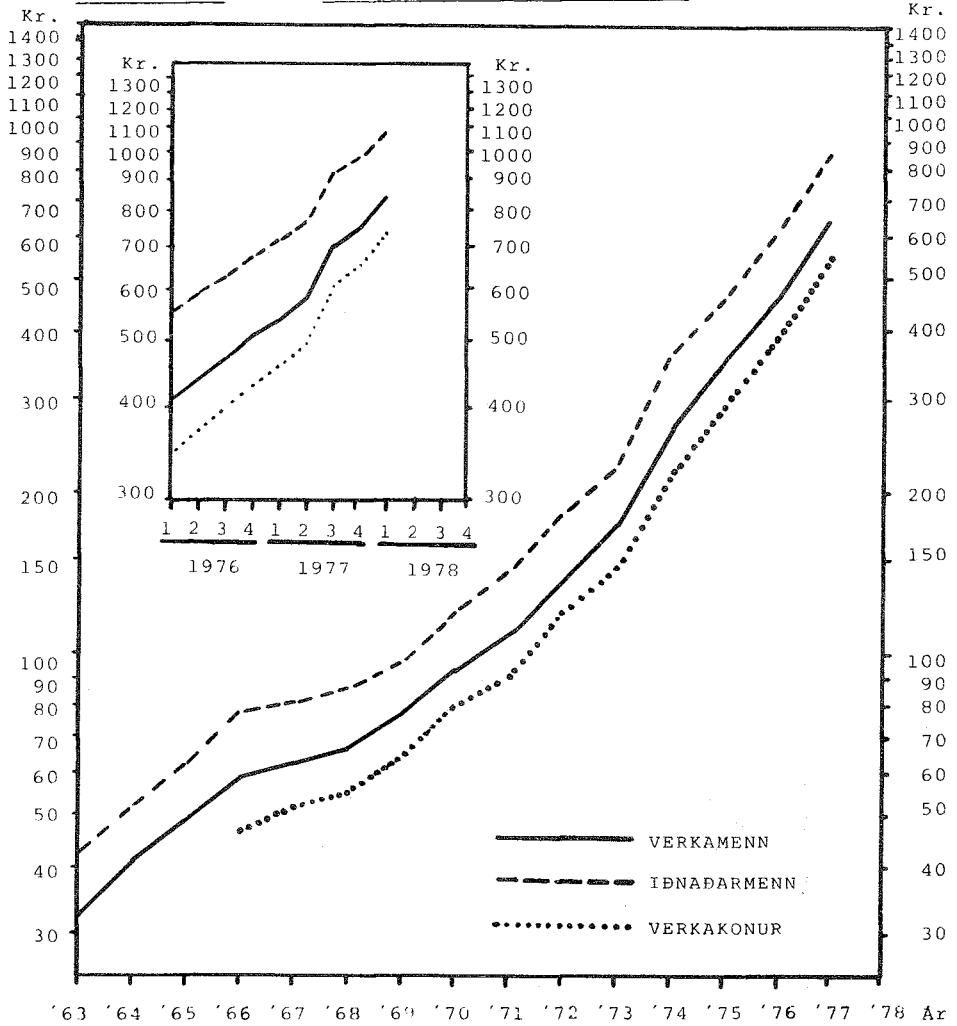
VÍSITÖLUR
1971 = 100

Vísitölurnar eru hér reiknaðar út sem
ársmeðaltal og ársfjórðungsmeðaltal,
miðað við stöðu þeirra í miðjum mánuði.

Tafli 3.4	Framf.	Vörur og	Hækkun %	
	kostn.	þjónusta	1.	2.
	1.	2.	3.	4.
1963	40,5	38,0	-	-
1964	48,3	45,4	19,3	19,5
1965	51,7	48,7	7,0	7,3
1966	57,2	54,9	10,6	12,7
1967	59,2	56,8	3,5	3,5
1968	68,3	65,7	15,4	15,7
1969	83,1	81,5	21,7	24,0
1970	94,0	93,2	13,2	14,4
1971	100,0	100,0	6,3	7,3
1972	110,4	114,4	10,4	14,4
1973	134,9	142,7	22,1	24,6
1974 1. ársfj.	164,6	174,4	10,5	11,3
2. "	184,7	194,9	12,2	11,8
3. "	197,8	205,7	7,1	5,5
4. "	224,5	236,6	13,5	15,0
Ársm.t.	192,9	202,9	43,0	42,2
1975 1. ársfj	250,2	262,6	12,4	11,0
2. "	279,6	294,0	11,8	12,0
3. "	300,7	320,7	7,5	9,1
4. "	319,0	341,9	6,1	6,6
Ársm.t.	287,3	304,7	48,9	50,2
1976 1. ársfj.	333,3	356,4	4,5	4,0
2. "	370,5	395,9	11,2	11,1
3. "	395,5	424,1	6,7	7,1
4. "	419,9	451,7	6,2	6,5
Ársm.t.	379,8	407,0	32,2	33,6
1977 1. ársfj.	447,0	481,3	6,5	6,6
2. "	474,3	505,6	6,1	5,0
3. "	504,5	540,0	6,4	6,8
4. "	556,0	596,9	10,2	10,5
Ársm.t.	495,4	531,0	30,4	30,5
1978 1. ársfj.	618,8	666,2	11,3	11,6

Línurit 3.1

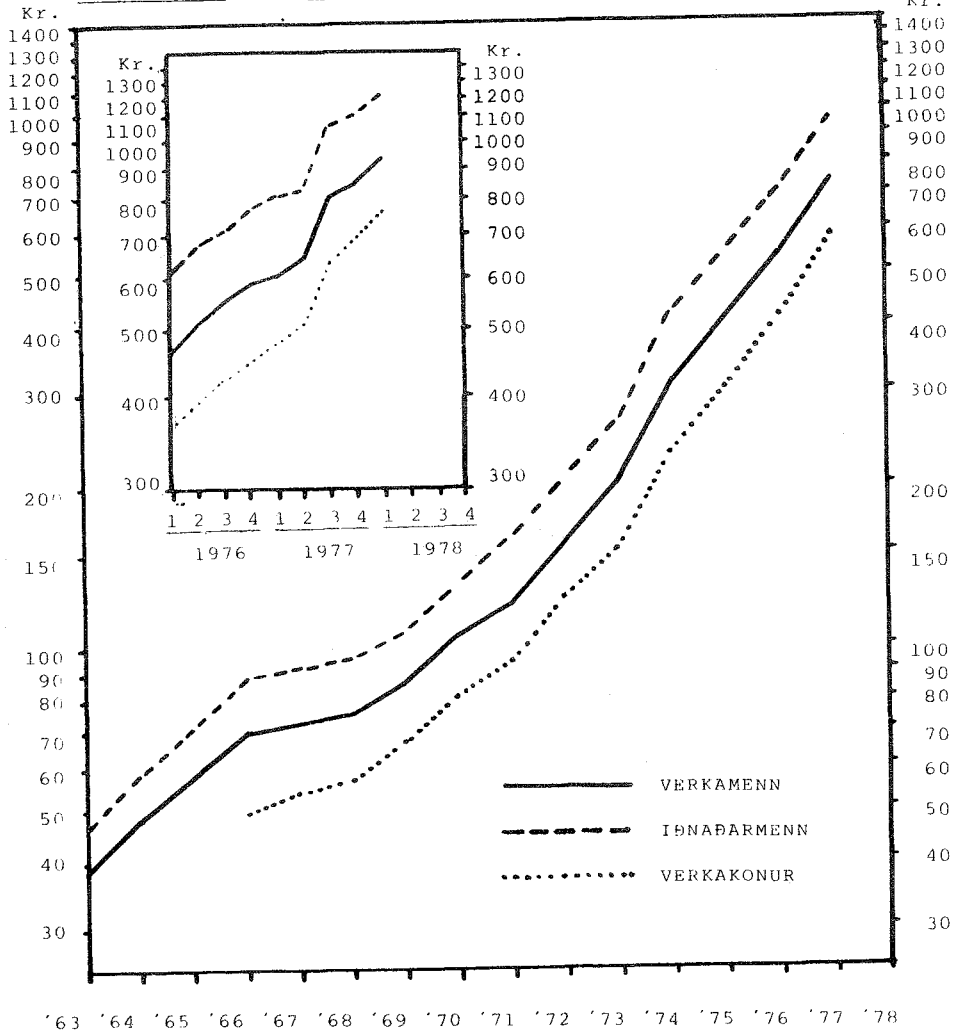
Greitt tímakaup í dagvinnu.

(skali lín x 100)

Línurit 3.2

Meðaltímakaup án helgidagaálags.

KAUPMÁTTUR

VERKAMENN

Tafla 3.5	Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við vísit.v.og þjón.	
	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.
	1.	2.	3.	4.
1963	74,8	78,5	79,7	83,7
1964	79,7	82,6	84,8	87,9
1965	88,4	91,9	93,8	97,5
1966	96,0	98,8	100,0	102,9
1967	98,5	100,0	102,6	104,2
1968	90,3	91,7	93,9	95,3
1969	86,3	85,4	88,0	87,1
1970	93,3	93,0	93,9	93,6
1971	100,0	100,0	100,0	100,0
1972	117,6	119,2	113,5	115,0
1973	119,6	123,5	113,1	116,8
1974 1. ársfj.	130,4	132,2	123,0	124,8
2. "	134,4	141,7	127,4	134,3
3. "	127,3	130,3	122,4	125,3
4. "	124,9	128,0	118,5	121,5
Ársm.t.	129,0	132,8	122,6	126,2
1975 1. ársfj.	115,2	114,5	109,8	109,1
2. "	114,3	115,3	108,7	109,6
3. "	114,2	114,8	107,1	107,6
4. "	112,5	113,9	105,0	106,3
Ársm.t.	114,0	114,6	107,5	108,1
1976 1. ársfj.	115,2	114,9	107,7	107,5
2. "	111,1	113,3	104,0	106,1
3. "	111,4	113,7	103,9	106,0
4. "	113,6	115,2	105,6	107,1
Ársm.t.	112,8	114,3	105,2	106,6
1977 1. ársfj.	112,5	112,0	104,5	104,0
2. "	113,6	111,3	106,6	104,4
3. "	129,7	131,4	121,1	122,8
4. "	126,7	126,3	118,0	117,6
Ársm.t.	121,1	120,8	113,0	112,7
1978 1. ársfj.	125,5	123,5	116,6	114,7

Sjá línurit 3.3 og 3.4.

KAUPMÁTTUR
VERKAKONUR

Tafla 3.6	Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við vísit. v.og þjón.	
	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.
	1.	2.	3.	4.
1966	90,4	91,6	94,2	95,4
1967	97,0	96,8	101,1	100,9
1968	88,6	88,3	92,1	91,8
1969	84,5	84,5	86,1	86,1
1970	92,8	92,0	93,6	92,8
1971	100,0	100,0	100,0	100,0
1972	119,2	119,7	115,0	115,6
1973 1. ársfj.	115,0	115,7	109,3	110,0
2. "	117,3	118,5	110,0	111,1
3. "	120,4	121,0	113,4	114,0
4. "	119,1	121,9	113,2	115,8
Ársm.t.	118,1	119,4	111,6	112,9
1974 1. ársfj.	131,7	136,5	124,3	128,8
2. "	128,3	129,1	121,6	122,3
3. "	120,9	121,6	116,3	117,0
4. "	116,7	120,0	110,8	113,9
Ársm.t.	123,8	126,1	117,7	119,9
1975 1. ársfj.	107,6	107,1	102,6	102,0
2. "	110,2	110,2	104,8	104,8
3. "	112,3	112,8	105,3	105,7
4. "	111,5	112,9	104,1	105,3
Ársm.t.	110,6	111,0	104,3	104,6
1976 1. ársfj.	113,3	114,6	105,9	107,2
2. "	110,0	112,2	103,0	105,1
3. "	110,9	113,1	103,4	105,4
4. "	112,8	114,2	104,9	106,2
Ársm.t.	111,7	113,5	104,3	105,9
1977 1. ársfj.	112,2	112,6	104,2	104,6
2. "	114,0	113,3	106,9	106,2
3. "	132,0	133,5	123,3	124,7
4. "	129,1	131,3	120,2	122,3
Ársm.t.	122,4	123,3	114,2	115,1
1978 1. ársfj.	130,4	130,4	121,1	121,1

Sjá línurit 3.3 og 3.4.

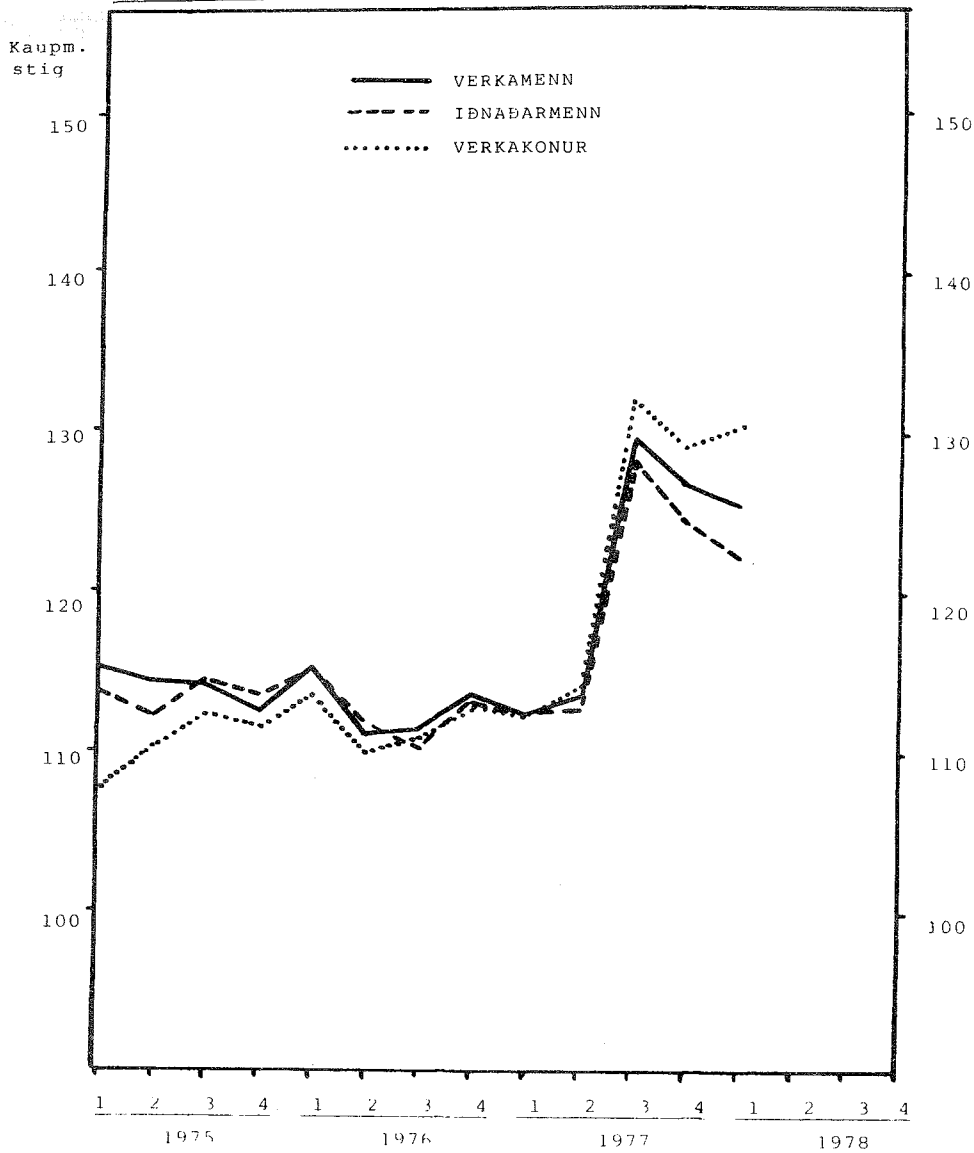
KAUPMÁTTUR
ÍÐNADARMENN

Tafla 3.7	Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við vísit.v.og þjón.	
	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.
	1.	2.	3.	4.
1963	73,6	74,6	78,4	79,5
1964	76,0	78,7	80,8	83,7
1965	84,9	90,5	90,1	96,1
1966	95,3	99,8	99,3	104,0
1967	96,5	100,5	100,5	104,8
1968	88,1	91,1	91,6	94,7
1969	81,6	83,2	83,2	84,8
1970	90,2	89,3	90,8	90,7
1971	100,0	100,0	100,0	100,0
1972	115,5	117,6	111,5	113,5
1973	117,8	121,5	111,4	114,9
1974 1. ársfj.	127,5	129,7	120,3	122,4
2. "	142,3	151,4	134,9	143,5
3. "	134,0	138,8	128,8	133,4
4. "	124,7	128,9	118,4	122,3
Ársm.t.	131,9	137,0	125,4	130,2
1975 1. ársfj.	113,9	114,3	108,5	108,9
2. "	112,3	115,7	106,8	110,1
3. "	114,6	120,3	107,5	112,8
4. "	113,5	117,5	105,9	109,6
Ársm.t.	113,6	117,1	107,1	110,5
1976 1. ársfj.	115,1	115,9	107,7	108,4
2. "	111,7	115,1	104,6	107,7
3. "	110,3	114,0	102,9	106,3
4. "	113,2	116,1	105,2	107,9
Ársm.t.	112,5	115,3	105,0	107,5
1977 1. ársfj.	112,6	114,9	104,6	106,7
2. "	112,8	110,5	105,9	103,7
3. "	128,5	132,3	120,1	123,6
4. "	124,3	126,3	115,8	117,6
Ársm.t.	120,0	121,5	112,0	113,3
1978 1. ársfj.	122,3	122,7	113,6	114,0

Sjá línurit 3.3 og 3.4.

Kaupmáttur greidds tímakaups
 Miðað við vísitölu framfærslukostnaðar
 1971 = 100

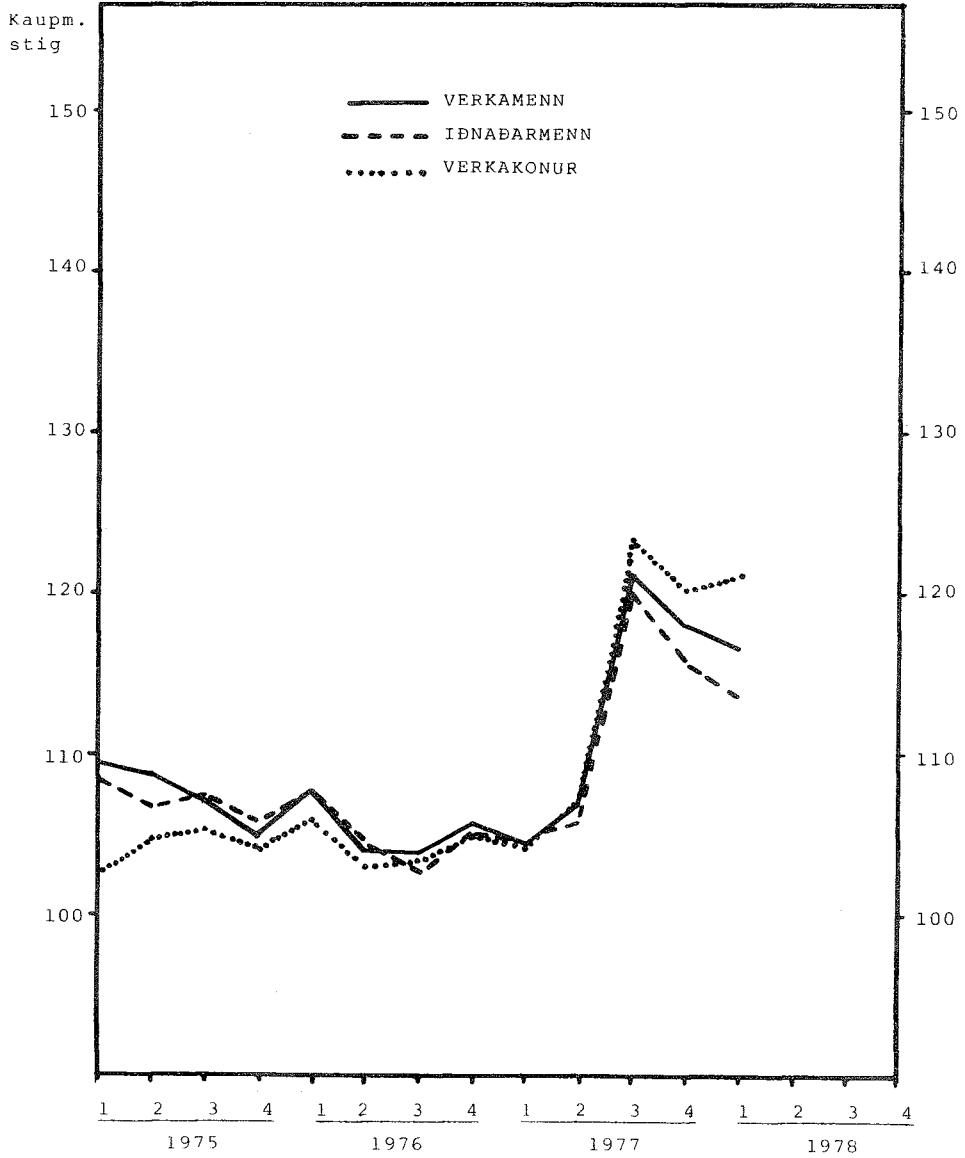
Línurit 3.3

Kaupmáttur greidds tímakaups
 Miðað við vísitölu vöru og þjónustu.
 1971 = 100

Línurit 3.4

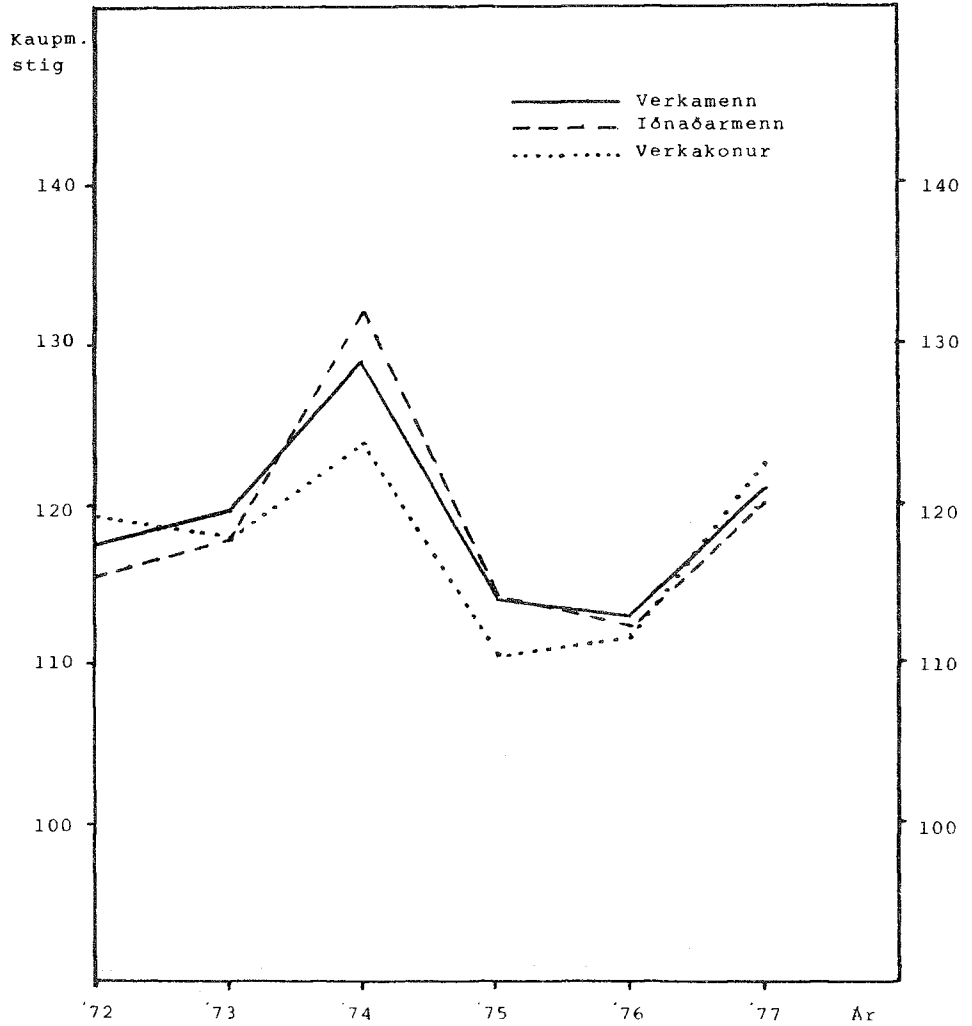
Sjá töflur 3.5, 3.6 og 3.7.

Kaupmáttur greidds tímakaups.Ársmeðaltöl

Míðað við vísitölu framfærslukostnaðar.

1971 = 100

Línurit 3.5

Álögur á kaup-taxta Iðju, hafnarverkamanna, fisk-
verkunarfólks, prentara og verslunarmanna.

Hér er leitast við að reikna út álögur sem leggjast á kaup-taxta Iðju, hafnarverkamanna, fiskvinnslufólks, prentara og verslunarmanna, annað hvort vegna frjálsra samninga við stéttarfélagin eða beinna lagafyrirmæla. Þar sem takmarkaðar upplýsingar liggja fyrir um hversu almennar hinar ýmsu álögur eru, verður oft að áætla tölur hér um í samráði við viðkomandi stéttarfélag.

Reynt er að leggja til grundvallar þá kaup-taxta sem algengastir teljast meðal þessara stéttarféлага, þeir eru þessir: 2. flokkur Iðju félags verksmiðjufólks eftir 2 ára starf. Hafnarverkamenn eru í 3. taxta Dagsbrúnar, miðað er við 1 árs starfsreynslu. Almennur taxti hafnarverkamanna getur tekið tveimur sérstökum álögum. Frá 19. júní 1970 var tekið að greiða 5% kaupálag á hafnarvinnu hjá Eimskipafélagi Íslands, en síðan hefur þetta álag einnig komið á aðra hafnarvinnu. Þessi sérstaki kaupauki hefur fram að þessu ekki verið talinn til kaup-taxta í samsvarandi yfirlitum er áður hafa birst. Nú er 5% kaupauki talinn með kaup-taxta. Fiskvinnslufólk er flest í almennri fiskvinnu sem er í 3. taxta Dagsbrúnar, miðað er við 1 árs starfsreynslu. Sá taxti prentara sem hér er miðað við er taxti fyrir almenna prentun, handsetningu prentverks o. fl. Verslunarmönnum er hér skipt í tvo hópa, annars vegar afgreiðslufólk og er þar reiknað með að algengasti flokkurinn sé 5. flokkur eftir 3 ár, hins vegar er reiknað með að algengasti flokkur skrifstofufólks sé 6. flokkur eftir 3 ár. Tekið er mið af samningum V. R. Kaup-taxtar sem hér birtast eru samkvæmt kjarasamningum sem í gildi eru 1. júlí 1978, með þeim breytingum sem á þeim hafa verið gerðar með lögum 17. febrúar 1978 og bráðabirgðalögum frá 24. maí 1978.

Í þessu yfirliti er reynt að draga fram þær álögur sem leggjast á laun, og atvinnurekendur komast ekki hjá að greiða án tillits til þess hver hlýtur greiðsluna, launþeginn, stéttarfélag, ríkið eða einhverjir aðrir.

Vinnutími.

Greiðslutími, kaffitímar og helgidagar eru reiknaðir út á eftirfarandi hátt:

1 ár = 365.237 dagar = 52.1767 vikur.

1 greiðsluvika = 40 klukkustundir.

1 greiðsluár er því $40 \cdot 52.1767 = 2087.068$ klst.

Greiddir helgidagar sem hvorki falla á laugardaga eða sunnudaga eru eftirfarandi:

Nýjárstagur 1. jan. (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Skírdagur (sumardagurinn fyrsti 11 hv. ár)	= 10/11
Föstudagurinn langi (föstud.)	= 1
Annar í páskum (mánud.)	= 1
Sumardagurinn fyrsti (fimmtud.)	= 1
1. maí (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Uppstigningardagur (fimmtud.)	= 1
Annar í hvítasunnu (mánud.)	= 1
17. júní (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Aðfangadagur jóla (hálfur laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/14
Jóladagur (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Annar jólad. (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Gamlaársd. (hálfur laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/14
Samtals	10.1948

Iója, hafnarverkamenn og fiskvinnslufólk fá því 10.1948 daga frí á ári vegna greiddra helgidaga. Prentarar og verslunarmenn fá alla þessa daga og 1. mánud. í ágúst að auki, eða samtals 11.1948 daga á ári.

Iója, Vinnuvikan telst 40 klst. fimm daga vikunnar. Þar af hafnar- eru 2 klst. og 55 mín. greiddir kaffitímar (152 klst. og verkamenn 11 mín. á ári) og 1 klst. og 34 mín. gr. helgidagar (81 og fiskv. klst. og 34 mín. á ári). Virkar vinnustundir á viku með fólk orlofi verða þá 35 klst. og 31 mín. (1853 klst. og 20 mín. á ári).

Prentarar Vinnuvikan telst 40 klst. fimm daga vikunnar. Þar af 2 klst. og 55 mín. greidd kaffihlé og 1 klst. og 43 mín. greiddir helgidagar. Virkar vinnustundir verða því 35 klst. og 22 mín.

Afgr. fólk Dagvinnutími í verzlunum telst vera 40 klst. á fimm dögum. Þar af eru greiddir kaffitímar 2 klst. og 55 mín. Greiddir helgidagar eru 1 klst. og 43 mín. Virkar vinnustundir verða því 35 klst. og 22 mín.

Skrifstofufólk Dagvinnutími á skrifstofum telst vera 38 klst. fimm daga vikunnar. Þar af eru greiddir kaffitímar 1 klst. og 15 mín. og greiddir helgidagar 1 klst. og 43 mín. Virkar vinnustundir verða því 35 klst. og 2 mín.

1. Kauptaxtar

Iðja II flokkur Iðju, félags verksmiðjufólks í Reykjavík, Hafnarfirði og Akureyri er 1. júlí 1978 856 kr. á greidda vinnustund eftir 2 ára starf með verðbótaviðauka.

Hafnarverkamenn Hafnarvinna er í 3. taxa í kaupgjaldsskrá verkamanna- félagsins Dagsbrúnar og er 1. júlí 1978 847 kr. á klst. eftir 1 árs starf. Að meðtöldu almennu hafnarvinnuálagi 5% og verðbótaviðauka kr. 884.

Fiskvinnslufólk Almenn fiskvinna er í 3. taxa kaupgjaldsskrár verkamannafélagsins Dagsbrúnar og er 1. júlí 1978 847 kr. með verðbótaviðauka.

Prentarar Almenn prentun, vinna handsetjara o. fl. eftir 1 ár er 966 kr. á greiðslustund 1. júlí 1978 með verðbótaviðauka.

Afgr. fólk Fimmti flokkur eftir 3 ár er 922 kr. 1. júlí 1978 með verðbótaviðauka.

Skrifstofufólk Sjötti flokkur eftir 3 ár er 1005 kr. á klst. 1. júlí 1978 með verðbótaviðauka.

2. Greiddir kaffitímar

<u>Iðja</u>	$(856 \cdot 2^{55} : 35^{31}) = 70.30$ kr.
<u>Hafnarverkamenn</u>	$(884 \cdot 2^{55} : 35^{31}) = 72.60$ kr.
<u>Fiskvinnslufólk</u>	$(847 \cdot 2^{55} : 35^{31}) = 69.56$ kr.
<u>Prentarar</u>	$(966 \cdot 2^{55} : 35^{22}) = 79.66$ kr.
<u>Afgreiðslufólk</u>	$(922 \cdot 2^{55} : 35^{22}) = 76.04$ kr.
<u>Skrifstofufólk</u>	$(1005 \cdot 1^{15} : 35^{02}) = 35.86$ kr.

3. Greiddir helgidagar

$$\text{Iója} \quad (856 \cdot 1^{34} : 35^{31}) = 37.76 \text{ kr.}$$

$$\text{Hafnarverkamenn} \quad (884 \cdot 1^{34} : 35^{31}) = 38.99 \text{ kr.}$$

$$\text{Fiskvinnslufólk} \quad (847 \cdot 1^{34} : 35^{31}) = 37.36 \text{ kr.}$$

Prentarar Eins og áður er sagt hafa prentarar frí fyrsta mánudag í ágúst, auk þess hafa prentmyndasmiðir og offsetprentarar frí allan aðfangadag jóla, og allan gamlaársdag. Hér er gert ráð fyrir að prentmyndasmiðir og offsetprentarar séu um fjórðungur af öllum prenturum. Frí prentara vegna helgidaga er því: $11.1948 + ((5/14 + 5/14) \cdot 1/4) = 11.3734$ dagar á ári eða 1 klst. og 45 mín. á viku.

$$(966 \cdot 1^{45} : 35^{22}) = 47.80 \text{ kr.}$$

$$\text{Afgreiðslufólk} \quad (922 \cdot 1^{22} : 35^{22}) = 35.63 \text{ kr.}$$

$$\text{Skrifstofufólk} \quad (1005 \cdot 1^{22} : 35^{02}) = 39.21 \text{ kr.}$$

4. Orlof

Orlof hafnarverkamanna og Ióju nemur 24 virkum dögum (laugardagar taldir virkir). Hafnarverkamenn og fiskvinnslufólk fá ekki fleiri daga með vaxandi starfsaldri en Iójufólk fær 26 daga eftir 10 ára starf hjá sama iðnfyrirtæki og þrjá daga að auki eftir 15 ára starf. Prentarar fá 25 daga orlof á ári (samningar 9. maí 1974) og 28 daga eftir 12 ára starfsreynslu í iðninni. Verslunarmenn fá 3 daga að auki eftir 10 ára starf hjá sama vinnuveitanda. Til einföldunar er hér ekki reiknað með neinum starfsaldri.

$$\text{Iója} \quad (856 + 70.30 + 37.76) \cdot 0.08333 = 80.34 \text{ kr.}$$

$$\text{Hafnarverkamenn} \quad (884 + 72.60 + 38.99) \cdot 0.08333 = 82.96 \text{ kr.}$$

$$\text{Fiskvinnslufólk} \quad (847 + 69.56 + 37.36) \cdot 0.08333 = 79.49 \text{ kr.}$$

$$\text{Prentarar} \quad (966 + 79.66 + 47.80) \cdot 0.08711 = 95.25 \text{ kr.}$$

$$\text{Afgreiðslufólk} \quad (922 + 76.04 + 35.63) \cdot 0.08333 = 86.14 \text{ kr.}$$

$$\text{Skrifstofufólk} \quad (1005 + 35.86 + 39.21) \cdot 0.08333 = 90.00 \text{ kr.}$$

Kaup á virka vinnustund verður því eftirfarandi:

$$\text{Iója} \quad 856 + 70.30 + 37.76 + 80.34 = 1044.40 \text{ kr.}$$

$$\text{Hafnarverkamenn} \quad 884 + 72.60 + 38.99 + 82.96 = 1078.55 \text{ kr.}$$

$$\text{Fiskvinnslufólk} \quad 847 + 69.56 + 37.36 + 79.49 = 1033.41 \text{ kr.}$$

$$\text{Prentarar} \quad 966 + 79.66 + 47.80 + 95.25 = 1188.71 \text{ kr.}$$

$$\text{Afgreiðslufólk} \quad 922 + 76.04 + 35.63 + 86.14 = 1119.81 \text{ kr.}$$

$$\text{Skrifstofufólk} \quad 1005 + 35.86 + 39.21 + 90.00 = 1170.07 \text{ kr.}$$

5. Sjúkrasjóður

Hjá Iðju, hafnarverkamönnum, fiskvinnslufólki og prenturum greiða vinnuveitendur iðgjald í sjóðinn sem nemur 1% af öllu kaupi.

Samkvæmt fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar var vinnutími Iðjufólks á viku árið 1977 sem hér segir:

Dvt. 40.0 klst., evt. 1.5 klst., nvt. 2.2 klst. = 43,7 klst. á viku. Taxtakaup var 856 + orlof kr. 80.34 = 610.37 kr.

$(936.34 \cdot 40) + (1310.88 \cdot 1.5) + (1685.41 \cdot 2.2) = 986.91$ kr.

40.0 + 1.5 + 2.2

Kr. 986.91 + gr. kaffit. í dagv. kr. 70.30 + gr. helgid. í dagv. kr. 37.76 = 1094.97 kr.

$(0.01 \cdot 1094.97) = 10.95$ kr.

Hafnar- Samkvæmt fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar var vinnutími verkamenn hafnarverkamanna árið 1977 sem hér segir: Dvt. 40.0 klst., evt. 5.8 klst. og nvt. 5.2 klst., samtals 51.0 klst. á viku. Taxtakaup er kr. 884 + orlof 82.96 = 966.96 kr.

$(966.96 \cdot 40) + (1353.74 \cdot 5.8) + (1740.53 \cdot 5.2) = 1089.82$ kr.

40.0 + 5.8 + 5.2

1089.82 + gr. kaffit. í dagv. kr. 72.60 + helgid. í dagvinnu kr. 38.99 = 1201.41 kr.

$(0.01 \cdot 1201.41) = 12.01$ kr.

Fisk- Samkvæmt fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar var vinnutími vinnslu- fiskvinnslufólks árið 1977 sem hér segir: Dvt. 40.0 klst. fólk evt. 5.5 klst. og nvt. 5.6 klst. samt. 51.1 klst.

Taxtakaup var 847 kr. + orlof 79.49 kr. = 926.49 kr.

$(926.49 \cdot 40) + (1297.09 \cdot 5.5) + (1667.68 \cdot 5.6) = 1047.60$ kr.

40.0 + 5.5 + 5.6

1047.60 + gr. kaffit. í dagv. 69.56 kr. + gr. helgid. í dagv. 37.36 kr. = 1154.52 kr.

$(0.01 \cdot 1154.52) = 11.54$ kr.

Prentarar Samkvæmt fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar var vinnutími prentara árið 1977 sem hér segir: Dvt. 40.0 klst., evt. 0.0 klst., nvt. 9.8 klst. = 49.8 klst. á viku.

Taxtakaup var 966 + orlof 95.25 = 1061.25 kr.

$(1061.25 \cdot 40) + (1910.25 \cdot 9.8) = 1228.32$ kr.

40.0 + 9.8

Kr. 1228.32 + gr. kaffit. í dagv. kr. 79.66 + helgid. í dagv. 47.80 = 1355.78 kr.
 (0.01 · 1355.78) = 13.56 kr.

6. Slysabætur

Slasist iðnverkamaður vegna vinnu eða verði óvinnufar vegna sjúkdóms sem rekja má til starfs hans, skal hann halda óskertu kaupi allt að tveimur mánuðum. Iðnrekandi á þá rétt til bóta, sem slysatryggingin greiðir starfsmanni í þessu skyni þann tíma.

Slasist hafnarverkamaður eða fiskvinnslufólk í ofangreindum tilfellum greiðir vinnuveitandi laun fyrir dagvinnu í allt að 4 vikur ef hann hefur unnið hjá sama vinnuveitanda í allt að eitt ár. Ef hann hefur unnið meira en eitt ár heldur hann öllu kaupi í allt að 4 vikur.

Atvinnurekendur greiða verslunarmönnum í veikinda- og slysatilfellum laun í allt að 4 vikur í dagvinnu þeim launþegum sem eru á 1. ári. Eftir 1 ár fær launþegi 2. mán. á hverjum 12 mánuðum, eftir 5 ára starf hjá sama atvinnurekanda 4 mánuði á hverjum 12 mánuðum og eftir 10 ára starf 6 mánuði á hverjum 12 mánuðum.

<u>Iðja</u>	Áætlað 0.5% af gr. launum (0.005 · 1044.40) = 5.22 kr.
<u>Hafnar- verkamenn</u>	Áætlað 0.7% af gr. launum (0.007 · 1078.55) = 7.55 kr.
<u>Fisk- vinnslu- fólk</u>	Áætlað 0.5% af gr. launum (0.005 · 1033.41) = 5.17 kr.
<u>Prentarar</u>	Áætlað 0.5% af gr. launum (0.005 · 1188.71) = 5.94 kr.
<u>Afgr. fólk</u>	Áætlað 0.3% af gr. launum (0.003 · 1119.81) = 3.36 kr.
<u>Skrif- stofufólk</u>	Áætlað 0.3% af gr. launum (0.003 · 1170.07) = 3.51 kr.

7. Veikindakaup

Iðja Rétt til kaups í veikindatilfellum ávinnur Iðjufólk sér á eftirfarandi hátt:
 Enginn réttur fyrstu 3 mánuðina, næstu 9 mánuði er kaup greitt í tvær vikur, en þegar starfsreynslan er 1 ár eða lengri er kaup greitt í fjórar vikur. Ef ekki er um sömu

veiki að ræða, getur iðnverkamaður fengið fullt veikinda-
kaup oftár en einu sinni á ári.

Áætlað 2.5% af gr. launum $(0.025 \cdot 1044.40) = 26.11$ kr.

Prentarar Samið hefur verið um nýtt fyrirkomulag á veikindagreiðsl-
um til prentara og bókbíndara, sem tók gildi frá áramótum
1974 - 1975. Nú skal greiða prenturum 33 daga virka í
veikindatilfellum, ef yfirvinna hefur verið unnin næstu
10 vikur fyrir veikindi, skal vinnuveitandi greiða allt
að 10 klst. í yfirvinnu á viku, þó ekki fyrstu tvo daga
veikindanna. Áætlað 3% af greiddum launum.

$(0.03 \cdot 1188.71) = 35.66$ kr.

Hafnar- í veikindatilfellum skulu hafnarverkamenn og fiskvinnslu-
verkamenn fólk, sem unnið hafa hjá sama atvinnurekanda í eitt ár
og fisk- eða lengur eiga, auk ákvæða laga nr. 16 9. apríl 1958,
vinnslu- rétt á allt að 14 daga kaupi eða alls 28 daga. Áætlað
fólk 2.5% af greiddum launum.

Hafnar- $(0.025 \cdot 1078.55) = 26.96$ kr.

verkamenn

Fisk- $(0.0025 \cdot 1033.41) = 25.84$ kr.

vinnslu

fólk

Afgr.og Verslunarmenn fá greidda veikindadaga eftir starfsaldri
verslunar hjá sama vinnuveitanda allt að 6 mánuðum eftir 10 ára
fólk starf.

Afgreiðslufólk áætlað $(0.03 \cdot 1119.81) = 33.59$ kr.

Skrifstofufólk áætlað $(0.03 \cdot 1170.07) = 35.10$ kr.

8. Lífeyrissjóður

Atvinnurekendur greiða nú 6% af útborguðu dagvinnukaupi
í lífeyrissjóð.

Iðja $(0.06 \cdot 1044.40) = 62.66$ kr.

Hafnar- $(0.06 \cdot 1078.55) = 64.71$ kr.

verkamenn

Fisk- $(0.06 \cdot 1033.41) = 62.00$ kr.

vinnslu-

fólk

Prentarar $(0.06 \cdot 1188.71) = 71.32$ kr.

Afgr.fólk $(0.06 \cdot 1119.81) = 67.19$ kr.

Skrif- $(0.06 \cdot 1170.07) = 70.20$ kr.

stofufólk

9. Orlofsheimilasjóður

Atvinnurekendur greiða 0.25% af öllu kaupi í orlofsheimilasjóð, auk þess greiða iðnrekendur 0.25% í eigin orlofsjóð.

Iðja (0.005 · 1094.97) = 5.47 kr.

Prentarar (0.0025 · 1355.78) = 3.39 kr.

Hafnar-
verkamenn Atvinnurekendur greiða 0.25% af öllu kaupi í orlofsheimilasjóð.

(0.0025 · 1201.41) = 3.00 kr.

Fisk-
vinnslu-
fólk Atvinnurekendur greiða 0.25% af öllu kaupi í orlofsheimilasjóð.

(0.0025 · 1154.52) = 2.89 kr.

Afgr.og
verslunar
fólk Vinnuveitendur greiða til Orlofsheimilasjóðs verslunarmanna 0.25% af öllu kaupi. Jafnhátt gjald skal renna til Félagsheimilasjóðs verslunarmannasamtakanna. Afgreiðslufólk: Samkvæmt fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar var vinnutími afgreiðslufólks árið 1977 sem hér segir: Dvt. 40.0 klst., evt. 2.3 og nvt. 2.1 samtals 44.4 klst. á viku.

Taxtakaup 1. júlí er 922 kr. + orlof 86.14 kr. = 1008.14 kr.

$(1008.14 \cdot 40) + (1411.40 \cdot 2.31) + (1814.65 \cdot 2.1) = 1067.18$

40.0 + 2.3 + 2.1

1067.18 kr. + kaffit. í dagv. kr. 76.04 + helgid. í dagv. kr. 35.63 = 1178.85 kr.

(1178.85 · 0.005) = 5.89 kr.

Skrifstofufólk: Þar sem Kjararannsóknarnefnd aflar ekki gagna um vinnutíma skrifstofufólks er meðaltíma kaup þess áætlað hér kr. 1055.70.

1055.70 + kaffit. í dagv. kr. 35.86 + helgid. í dagv. 39.21 = 1130.77

(1130.77 · 0.005) = 5.65 kr.

10. Slysatrygging I

Frá því í kjarasamningunum í des. 1971 hefur atvinnurekendur verið gert skylt að tryggja starfsfólk fyrir dauða eða varanlegri örorku af völdum slyss í starfi eða á eðlilegri leið milli heimilis og vinnustaðar.

I samningunum í júní 1977 var samið um verulega hækkun á framanskráðum tryggingum auk þess sem nú verða greiddir

dagpeningar í slysatilvikum, dagpeningar voru áður aðeins greiddir hjá Iðju. Slysatryggingu I er samið um í fjráls- um samningum.

Iðja Flest Iðjufólk er í 4. flokki, sem er 133 kr. á viku.
 $(133 : 35^{31}) = 3.74$ kr.

Hafnar-
verkamenn eru flestir í 9. flokki, sem er kr. 253 á viku.
 $(253 : 35^{31}) = 7.12$ kr.

Fisk-
vinnslu-
fólk er í 3. flokki 95 kr. og 5. flokki 142 kr., áætlað 104 kr.
 $(104 : 35^{31}) = 2.93$ kr.

Prentarar eru í 3, 4 og 5. flokki, metið á kr. 123 kr. á viku.
 $(123 : 35^{22}) = 3.48$ kr.

Afgr.fólk er flest í 3. flokki, sem er kr. 95 á viku.
 $(95 : 35^{22}) = 2.69$ kr.

Skrif-
stofufólk er í 1. flokki, sem er 57 kr. $(57 : 35^{02}) = 1.63$ kr.

11. Fæðingarstyrkur kvenna

Fæðingarstyrk fær það kvenfólk, sem unnið hefur 1 ár eða lengur hjá sama atvinnurekanda. Styrkurinn er 2 vikur í dagvinnu. Um 2% Iðjufólks hefði átt að fá styrkinn.

Greiddar vinnustundir á ári eru 2087.06.

Iðja $0.02 \cdot (1044.40 \cdot 80) : 2087.06 = 0.80$ kr.

Fisk-
vinnslu-
fólk Fæðingarstyrkur kvenna sem unnið hafa eitt ár eða lengur hjá sama atvinnurekanda, skal vera þrjár vikur. Gert er ráð fyrir að 60% fiskvinnslufólks sé konur. Einnig er gert ráð fyrir að frjósemi kvenfólks í fiskverkun sé svipuð og á öllu landinu.

$0.026 (1033.41 \cdot 40 \cdot 3) \cdot 0.60 = 0.93$ kr.

2087.06

Prentarar Fæðingarstyrk fær það kvenfólk, sem unnið hefur 1 ár eða lengur. Styrkurinn skal vera 3 vikur. Vegna ónógra upplýsinga er þetta atriði ekki metið.

Versl.
fólk Kona í verslunarmannafélagi, sem hefur unnið hjá sama vinnuveitanda í eitt ár, skal eiga rétt á óskertu kaupí í 12 virka daga er hún er fjarverandi vegna barnsburðar. Þar sem engar tölur eru til um þetta atriði er þetta áætlað þannig, að gert er ráð fyrir að kvenfólk hjá V. R.

hafi að meðaltali svipaða frjósemi og aðrar konur í landinu. Samkvæmt því ættu 2.6% kvenna hjá V. R. að eignast barn á ári hverju. Konur eru 58.8% af öllum starfsmönnum V. R. (Greiddar vinnustundir á ári eru hjá afgreiðslufólki 2087, en hjá skrifstofufólki 1983).

Afgreiðslufólk $\frac{0.026 (1119.81 \cdot 12 \cdot 8)}{2087} \cdot 0.588 = 0.78$ kr.

Skrifstofufólk $\frac{0.026 (1170.07 \cdot 12 \cdot 7.6)}{1983} \cdot 0.588 = 0.82$ kr.

12. Atvinnuleysistr. sjóður

Atvinnurekendur greiða ákveðið hlutfall af Dagsbrúnar-kaupi í Atvinnuleysistr. sjóð. Gjald þetta er fyrir 1978 kr. 188 samkvæmt upplýsingum frá Tryggingastofnun ríkisins.

Iðja (188 : 35³¹) = 5.29 kr.

Hafnar- (188 : 35³¹) = 5.29 kr.

verkamenn

Fisk- (188 : 35³¹) = 5.29 kr.

verkunar-

fólk

Prentarar (188 : 35²²) = 5.32 kr.

Afgr.fólk (188 : 35²²) = 5.32 kr.

Skrif- (188 : 35⁰²) = 5.37 kr.

stofufólk

13. Lífeyristryggingar

Lífeyristryggingasjóður stendur undir greiðslu til elli-launa, örorkubóta, mæðralauna, ekkjubóta o. s. frv. Atvinnurekendur greiða 14% af útgjöldum sjóðsins ár hvert. Tryggingastofnun ríkisins áætlar greiðslur til sjóðsins, samkvæmt þessari áætlun er hlutur atvinnurekenda 1978 kr. 550 fyrir hverja vinnuviku.

Iðja (550 : 35³¹) = 15.49 kr.

Hafnar- (550 : 35³¹) = 15.49 kr.

verkamenn

Fisk- (550 : 35³¹) = 15.49 kr.

vinnslu-

fólk

<u>Prentarar</u>	(550 : 35 ²²) = 15.55 kr.
<u>Skrif-</u>	(550 : 35 ²²) = 15.55 kr.
<u>stofufólk</u>	
<u>Afgr.</u>	(550 : 35 ⁰²) = 15.70 kr.
<u>fólk</u>	

14. Slysatrygging II

Slysatrygging II er samkvæmt reglugerð, sem gerð er samkvæmt 40 gr. laga nr. 40/1963 um almannatryggingar.

T. R. áætla greiðslur í sjóðinn eftir áhættuflokkum, en atvinnurekendur standa einir undir greiðslum í sjóðinn. Trygging þessi tekur til sömu atriða og slysatrygging I. Slysatrygging II er lögboðin.

Iója Iðjufólk er í 3 og 4 áhættuflokki, sem er 164 kr. árið 1978.

$$(164 : 35^{31}) = 4.62 \text{ kr.}$$

Hafnar- eru í 3 og 4 áhættuflokki.

verkamenn (164 : 35³¹) = 4.62 kr.

Fisk- er í 3 og 4 áhættuflokki.

vinnslu- (164 : 35³¹) = 4.62 kr.

fólk

Prentarar eru í 2 áhættuflokki, sem er 84 kr. árið 1978.

$$(84 : 35^{22}) = 2.38 \text{ kr.}$$

Afgr.fólk er í 1 flokki, sem er 50 kr. (50 : 35²²) = 1.41 kr.

Skrif- er í 1 flokki, sem er 50 kr. (50 : 35⁰²) = 1.43 kr.

stofufólk

15. Launaskattur

Launaskattur er 3 1/2% á öll laun.

Iója (0.035 · 1094.97) = 38.32 kr.

Hafnar- (0.035 · 1201.41) = 42.05 kr.

verkamenn

Fisk- (0.035 · 1154.52) = 40.41 kr.

vinnslu-

fólk

Prentarar (0.035 · 1355.78) = 47.45 kr.

Afgr.fólk (0.035 · 1178.85) = 41.26 kr.

Skrif- (0.035 · 1130.77) = 39.58 kr.

stofufólk

16. Iónaðargjald

Iónaðargjald er 0.2% á allar kaupgreiðslur iðnfyrirtækja samkvæmt lögum nr. 64/1965 um rannsóknir í þágu atvinnuveganna.

Ióða (0.002 · 1094.97) = 2.19 kr.

Prentarar (0.002 · 1355.78) = 2.71 kr.

17. Félagsgjald

Ióða Gjald til Félags ísl. iðnrekenda er 1% af dagvinnukaupi.
(0.01 · 1044.40) = 10.44 kr.

Hafnar-
verkamenn Gjald til Vinnuveitendasambands íslands er 0.8% af gr.
launum hjá beinum meðlimum.
(0.008 · 1201.41) = 9.61 kr.

Fisk-
vinnslu-
fólk (0.008 · 1154.52) = 9.24 kr.

Prentarar Gjald til Félags ísl. prentiðnaðarins er 0.6% af útborguðu kaupi, auk þess 56.000 kr. á hvert fyrirtæki. Hér er þetta áætlað samt. 0.7% af útborguðu kaupi.
(0.007 · 1355.78) = 9.49 kr.

Afgr.og
skrifst. Í samráði við hlutaðeigandi aðila er þessi liður áætlaður 0.6% af greiddum launum.

fólk

Afgr.fólk (0.006 · 1178.85) = 7.07 kr.

Skrif-
stofufólk (0.006 · 1130.77) = 6.78 kr.

18. Iðnlánasjóðsgjald

Iðnlánasjóðsgjald og iðnaðarmálagjald er nú 0.6% á öll gjöld iðnfyrirtækja nema söluskatt, aðstöðugjald og eignaskatt samkvæmt lögum nr. 45 3. apríl 1963 um Iðnlánasjóð.

Ióða (0.006 · 1235.70) = 7.41 kr.

Prentarar (0.006 · 1395.14) = 8.37 kr.

19. Aðstöðugjald

Aðstöðugjald leggst á sama gjaldstofn og Iðnlánasjóðsgjald.

Ióða 1% á öll gjöld iðnfyrirtækja.

(0.01 · 1235.70) = 12.36 kr.

Hafnar- 1.3% á öll gjöld við hafnarvinnu og vöruafgreiðslu nema
verkamenn 0.65% á vinnu um borð í skipi. Metið að meðaltali á 1.1%.
(0.011 · 1285.66) = 14.14 kr.

Fisk- Aðstöðugjald er 0.5% á öll gjöld fyrirtækja í fiskvinnslu.
vinnslu- (0.005 · 1220.88) = 6.10 kr.

fólk

Prentarar (0.01 · 1395.14) = 13.95 kr.

Afgr.fólk metið á 1% (0.01 · 1303.92) = 13.04 kr.

Skrif- metið á 1% (0.01 · 1355.52) = 13.56 kr.

stofufólk

Tafla 4.1

Kauptaxtar og álögur.

	Iója kr.	Hafnar- verkam. kr.	Fiskv. fólk kr.	Prent- arar kr.	Afgr. fólk kr.	Skrifst. fólk kr.
<u>Kaupgreiðslur</u>						
1. Taxtakaup	856	884	847	966	922	1005
2. Gr. kaffitímar	70.30	72.60	69.56	79.66	76.04	35.86
3. Gr. helgidagar	37.76	38.99	37.36	47.80	35.63	39.21
4. Orlof	80.34	82.96	79.49	95.25	86.14	90.00
Kaup á virka vinnu- stund skv. samningi	1044.40	1078.55	1033.41	1188.71	1119.81	1170.07
<u>Aðrar greiðslur</u>						
5. Sjúkrasjóður	10.95	12.01	11.54	13.56		
6. Slysabætur	5.22	7.55	5.17	5.94	3.36	3.51
7. Veikindakaup	26.11	35.66	26.96	25.84	33.59	35.10
8. Lífeyrissjóður	62.66	64.71	62.00	71.32	67.19	70.20
9. Orlofsheimilásjóður	5.47	3.00	2.89	3.39	5.89	5.65
10. Slysatrygging I	3.74	7.12	2.93	3.48	2.69	1.63
11. Fæðingarstyrkur kvenna	0.80		0.93		0.78	0.82
12. Atvinnul. tr. sjóður	5.29	5.29	5.29	5.32	5.32	5.37
13. Lífeyristryggingar	15.49	15.49	15.49	15.55	15.55	15.70
14. Slysatrygging II	4.62	4.62	4.62	2.38	1.41	1.41
15. Launaskattur	38.32	42.05	40.41	47.45	41.26	39.58
16. Iðnaðargjald	2.19			2.71		
17. Félagsgjald	10.44	9.61	9.24	9.49	7.07	6.48
18. Iðnlánasjóðsgjald	7.41			8.37		
19. Aðstöðugjald	12.36	14.14	6.10	13.95	13.04	13.56
Samtals	1255.47	1299.80	1226.98	1417.46	1316.96	1369.08
Álögur á taxtakaup	46.7	47.0	44.9	46.7	42.8	36.2
Álögur á virka vinnust.	20.2	20.5	18.7	19.2	17.6	17.0

Skráð atvinnuleysi 1972 - 1978.

Í töflu 5.1 er sýndur fjöldi skráðra atvinnuleysisdaga árin 1975 - 1978. Á þessu tímabili hefur atvinnuleysi verið lítið, með einstöku tímabundnum eða staðbundnum undantekningum. Ef borinn er saman fjöldi atvinnuleysisdaga á tímabilinu janúar til maí 1978 reynast atvinnuleysisdagar í ár vera 43.889, en 39.320 í fyrra. Hafa þeir í huga að þá var atvinnuleysi í algjöru lágmarki. Í lok maí 1978 voru 417 á atvinnuleysisskrá og hafði þeim fjölgað um 135 frá fyrra mánuði. Er þetta í samræmi við reynslu fyrri ára, en á þessum tíma kemur verulegur fjöldi sumarvinnufólks til starfa.

Tafla 5.1 Skráðir atvinnuleysisdagar á öllu landinu
1975 - 1978.

	1975	1976	1977	1978
janúar	...	23.463	14.175	14.799
febrúar	11.837	...	9.880	9.973
mars	8.365	16.856	7.393	9.186
apríl	7.871	9.419	4.229	5.638
maí	12.788	6.951	3.643	4.293
júní	14.242	6.792	3.753	
júlí	7.973	5.333	2.756	
ágúst	4.841	4.851	2.532	
september	4.499	4.242	3.807	
október	4.571	4.492	3.515	
nóvember	7.899	7.904	7.207	
desember	15.938	16.071	11.203	
Alis	100.824	106.374	74.093	

Tafla 5.2

Fjöldi atvinnulausra á skrá
í lok mánaðar 1972 - 1978.

	Reykjav. svæði 1)	Reykja- nes 1)	Vestur- land	Vest- firðir 2)	Norðurl. vestra 2)	Norðurl. eystra	Austur- land	Suður- land	Vestmanna- eyjar	Alls	Atvinnul.% af heildar- vinnuafli
<u>1972</u>											
Ársmeðaltal	63	1	14	3	165	117	51	19	11	444	0,5
<u>1973</u>											
Ársmeðaltal	65	12	18	1	137	70	36	22	-	361	0,4
<u>1974</u>											
Ársmeðaltal	92	11	36	12	95	41	47	34	-	368	0,4
<u>1975</u>											
Ársmeðaltal	256	25	54	18	78	127	59	25	2	644	0,7
<u>1976</u>											
Ársmeðaltal	201	7	25	29	48	98	60	39	-	507	0,5
<u>1977</u>											
Ársmeðaltal	134	7	24	4	51	53	38	53	1	365	0,4
<u>1978</u>											
janúar	179	43	17	1	118	94	61	62	4	579	0,6
febrúar	182	54	12	-	90	88	39	37	9	511	0,5
mars	153	20	12	-	88	122	34	38	1	468	0,5
apríl	146	5	6	-	42	39	19	24	1	282	0,3
maí	279	16	31	-	38	27	3	22	1	417	0,4

Skýringar:

- 1) Til Reykjavíkursvæðisins teljast auk Reykjavíkur, Seltjarnarnes, Kópavogur, Garðabær, Hafnarfjörður og Mesfellshreppur, en aðrir staðir í Reykjaneskjördæmi eru taldir til Reykjaness.
- 2) Drangsnæs og Hólmavík eru hér talin til Norðurlands vestra.

Heimild: Félagsmálaráðuneytið.

Tafla 5.3

Ársfjórðungsleg skráning atvinnulausra
karla og kvenna í Reykjavík 1929-1978.

<u>Ár/mán.</u>	<u>1.febrúar</u>	<u>1.maí</u>	<u>1.ágúst</u>	<u>1.nóvember</u>
1929	165	5	22	48
1930	39	3	-	90
1931	525	59	106	623
1932	550	205	633	731
1933	623	268	226	569
1934	544	190	390	719
1935	599	432	252	510
1936	596	720	226	609
1937	789	282	199	617
1938	690	345	316	804
1939	473	451	256	792
1940	526	459	166	100
1941	-	-	-	-
1942	-	-	-	-
1943	56	2	1	3
1944	61	-	1	21
1945	23	-	2	-
1946	2	-	-	1
1947	3	10	-	71
1948	37	42	14	19
1949	135	86	-	22
1950	221	42	75	251
1951	418	64	22	270
1952	718	70	52	81
1953	98	4	1	8
1954	4	2	2	8
1955	5	1	1	1
1956	8	-	1	-
1957	1	4	-	-
1958	20	-	-	-
1959	-	-	-	-
1960	-	-	-	-
1961	8	-	-	-
1962	-	-	-	-
1963	-	-	-	-
1964	1	-	-	1
1965	-	-	-	-
1966	-	-	-	-
1967	-	-	1	1
1968	467	32	210	79
1969	1361	380	439	364
1970	602	178	124	83
1971	157	89	66	65
1972	95	47	19	34
1973	91	29	17	50
1974	144	91	33	43
1975	112	307	178	98
1976	318	162	105	64
1977	130	114	64	44
1978	125	115		

Bráðabirgðalög frá 24. maí 1978 og áhrif
þeirra á verðbætur frá 1. júní 1978.

Þann 24. maí sl. voru sett bráðabirgðalög um breytingu á lögum nr. 3 17. febr. 1978 um ráðstafanir í efnahagsmálum, en tvær fyrstu greinar þeirra laga kváðu á um verðbætur á laun. (Sjá fréttabréf Kjararannsóknarnefndar nr. 39). Meginmál bráðabirgðalaganna, reglugerð um verðbótaviðauka og leiðbeiningar Kauplagnsnefndar um útreikning launa frá 1. júní 1978 fer hér á eftir.

Bráðabirgðalög

1. gr.

2. gr. laga nr 3 17. febr. um ráðstafanir í efnahagsmálum orðist svo:

Þrátt fyrir ákvæði í 1. gr. skal frá 1. júní 1978 greiða fullar verðbætur samkvæmt ákvæðum kjarasamninga á dagvinnulaun þeirra launþega, sem hafa 115.000 krónur eða lægri laun á mánuði fyrir fulla dagvinnu, miðað við verðbótavísitölu þá, er gildi 1. des. 1977 til 28. febr. 1978. Á dagvinnulaun, sem hærrí eru, skal greiða sömu verðbætur að krónutölu og greiða skal samkvæmt kjarasamningum á laun, sem voru 115.000 krónur á mánuði samkvæmt framan-sögðu, enda nemi verðbætur samkvæmt 1. gr. eigi hærrí fjárhæð. Verðbætur samkvæmt þessari gr. umfram verðbætur samkvæmt 1. gr. nefnast verðbótaviðauki og greiðast eingöngu fyrir dagvinnu eða hliðstæða vinnu og teljast hvorki til kauptaxta né reiknitalna ákvæðisverka.

Setja skal með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þessarar greinar þar á meðal hvaða greiðslur skuli telja til dagvinnulauna, hvernig fara skuli með kauptaxta, sem ákveðnir eru sem hlutfall af öðrum kauptaxta, og með hvers konar álög og kaupauka hverju nafni sem nefnast, einnig um vaktavinnulaun og laun fyrir tímamelda ákvæðisvinnu verkafólks og iðnverkafólks og aðra ákvæðisvinnu og um uppgjörstíma fyrir verðbótaviðauka.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi hinn 1. júní 1978.

Reglugerð um verðbótaviðauka.

1. gr.

Hinn 1. júní 1978, 1. sept. 1978 og 1. des. 1978 skulu verðbætur á laun hverju sinni hækka sem svarar helmingi þeirrar hækkunar verðbótavísitölu og verðbótaauka, sem Kauplagnesnefnd reiknar samkvæmt ákvæðum kjarasamninga, að hafi átt sér stað frá næstliðnu þriggja mánaða greiðslutímabili. Kauplagnesnefnd tilkynnir opinberlega, hvaða hækkanir skuli verða hverju sinni á verðbótum og verðbótaauka frá næstliðnu þriggja mánaða greiðslutímabili.

2. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. skal frá 1. júní 1978 greiða fullar verðbætur samkvæmt ákvæðum kjarasamninga á dagvinnulaun launþega, sem hafa 115.000 krónur eða lægri laun á mánuði fyrir fulla dagvinnu, miðað við verðbótavísitölu þá, er gilti 1. des. 1977 til 28. febr. 1978. Á dagvinnulaun, sem hærri eru, skal greiða sömu verðbætur að krónutölu og greiða skal samkvæmt kjarasamningum á laun, sem voru 115.000 krónur á mánuði samkvæmt framansögðu, enda nemi verðbætur samkvæmt 1. gr. eigi hærri fjárhæð. Verðbætur samkvæmt þessari gr. umfram verðbætur samkvæmt 1. gr. nefnast verðbótaviðauki og greiðast eingöngu fyrir dagvinnu eða hliðstæða vinnu.

Fyrir launþega, sem ekki eru í fullu starfi eða taka laun, sem ákveðin eru sem hlutfall lægra en 1 - einn - af öðrum kauptaxta, lækka viðmiðunar fjárhæðir samkvæmt þessari grein hlutfallslega. Hugtakið fullt starf skal í hverju einstöku tilviki skilgreina samkvæmt ákvæðum gildandi kaup- og kjarasamnings stéttarfélagss viðkomandi starfsmanns og vinnuveitanda.

Varðandi þá, sem vinna einstaka daga eða hluta úr mánuði hjá viðkomandi vinnuveitanda, skal beita reglum 1. mgr. þessarar greinar með þeim hætti að fundið skal hver verið hefðu dagvinnulaun þeirra, ef þeir hefðu unnið með sama hætti heilan mánuð. Eigi þeir rétt til verðbótaviðauka samkvæmt því, greiðist hann í hlutfalli við þann dagvinnustundafjölda sem viðkomandi hefur unnið.

3. gr.

Þess skal gætt, þegar metin er hæð kauptaxta fyrir dagvinnu,

sem ákveðin er með álagi á annan lægri taxta, að jafnan sé miðað við hinn endanlega taxta en ekki þann grunn, sem hann er á reistur. Með endanlegum taxta skal telja hverskonar álög og kaupauka, sem ekki svara með beinum og ótvíræðum hætti til útlagðs kostnaðar launþega vegna öflunar launatekna. Með dagvinnutaxta skal í þessu skyni ekki telja vaktaálag nema að því leyti, sem það kann að vera herra en svarar til eftirvinnu-, naturvinnu- og helgidagaálags.

- a) Sem dæmi um álög, sem telja skal til dagvinnulauna í þessu sambandi, eru aldurshækkningar, starfsþjálfunarahækkningar, löggildingarálág, námskeiðsálág, verkstjórnarálág, flokkstjórnarálág, óþrifaálág, yfirborgun, viðgerða- og breytingaálág, þungaálág, tengivagnaálág, hæðarálag, erfiðisálág, mótortillegg, kælitollegg, talstöðvartillegg, olíutillegg, fjarverutillegg. Upp-
talning þessi er aðeins leiðbeinandi.
- b) Sem dæmi um greiðslur (kaupauka), sem geta svarað með beinum og ótvíræðum hætti til útlagðs kostnaðar launþega vegna öflunar launatekna og teljast þá ekki til dagvinnulauna, þegar skoðað er, hvort greiða skuli verðbótaviðauka, eru t. d. : Verkferápeningar, bifreiðagjald, fæðispeningar, fatapeningar, fataþvottapeningar.

Þetta gildir hó aðeins að því marki sem greiðslur þessar eru endurgreiðsla á raunverulegum útlögðum kostnaði launþega.

4. gr.

Verðbótaviðauki samkvæmt 2. gr. greiðist einungis á laun fyrir dagvinnu eða hliðstæða vinnu og kemur því aðeins til greina á laun fyrir ákvæðisvinnu, að fyrir liggji vinnutímaskýrslur samþykktar af verkkaupa eða umboðsmanni hans. Dagvinnulaun launþega í tímamældri ákvæðisvinnu með bónus eða kaupauka fyrir afköst umfram staðalafköst ("bónuskerfi") samkvæmt samningum félaga innan Verkamannasambands Íslands og Landssambands iðnverkafólks og annarra félaga verkamanna og verkakvenna skal einungis miðað við dagvinnukaupaxta, sem unnið er eftir. Dagvinnulaun í allri annari ákvæðisvinnu skulu metin þannig á hverju uppgjörstímabili, að deilt er í heildarlaun með vinnustundafjölda að viðbættum 1/4 - fjórðungi - og síðan margfaldað með dagvinnustundafjölda eða hliðstæðu hans samkvæmt vinnutímaskýrslu.

Verðbótaviðauka skal aldrei taka inn í reiknitölur ákvæðis-
verka eða kaupaxta ákvæðisvinnufólks, en skal koma til uppgjörs
eftir á á grundvelli vinnutíma og tekna á uppgjörstímabilinu.

5. gr.

Ekki skal verðbótaviðauki talinn til mánaðarlauna, vikukaups
eða dagvinnukaups, þegar reiknaðir eru taxtar, álög, afleiddir
taxtar eða kaupaukar, sem leiddir eru af launum þessum, og er rétt-
ur til verðbótaviðauka persónubundinn hverju sinni.

Varðandi orlofsuppgjör, lífeyrissjóðsgreiðslur og þess háttar
greiðslur skal farið með verðbótaviðauka á sama hátt og yfirvinnu.

6. gr.

Gjaldþagi verðbótaviðauka fyrir tiltekið tímabil er gjaldþagi
fullnaðarlaunauppgjörs fyrir sama tímabil til viðkomandi launþega
samkvæmt lögum, samningum eða venju á viðkomandi vinnustað. Þegar
fullnaðaruppgjör launa fyrir umsamið greiðslutímabil fer fram, skal
metið hvort launþegi hefur fengið lágmarksverðbætur eftir 1. júní
1978 fyrir það greiðslutímabil í samræmi við ákvæði 2. gr., og skal
þá greiða launþega verðbótaviðauka, ef á vantar.

7. gr.

Kauplagsnefnd gefur út leiðbeiningar um ákvörðun verðbóta-
viðauka á hverju þriggja mánaða greiðslutímabili, eftir því sem
þörf krefur.

8. gr.

Reglugerð þessi, sem óðlast gildi 1. júní 1978 og tekur þá
við af reglugerð um verðbótaviðauka nr. 104 7. mars 1978, er sett
samkvæmt ákvæðum í 2. gr. laga nr. 3 17. febr. 1978 um ráðstafanir
í efnahagsmálum, sbr. 1. gr. laga nr. 63 24. maí 1978 um breytingu
á þeim lögum.

Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða sektum nema þingri
viðurlög séu ákveðin með öðrum lögum.

Mál út af brotum á reglugerð þessari fara að hætti opinberra
mála.

Leiðbeiningar Kauplagnesnefndar um
útreikning launa frá 1. júní 1978.

A. Almenn hækkun launa frá 1. júní 1978.

Í samræmi við ákvæði 1. gr. laga nr. 3/1978 hækka laun, frá 1. júní 1978, almennt sem svarar hálfri hækkun verðbótavísitölu frá 1. mars til 1. júní 1978. Þessi helmingshækkun er 6,40%, sbr. tilkynningu Kauplagnesnefndar 19. maí 1978. Auk þessarar launahækkunar fá launþegar innan ASÍ, BSRB og BHM, og sennilega flestir aðrir launþegar, áfangahækkun launa frá 1. júní 1978 samkvæmt ákvæðum kjarasamninga. Til launþega innan ASÍ er þessi áfangahækkun 5.000 kr. á mánuði, miðað við fulla dagvinnu. Á þá fjárhæð koma verðbætur svarandi til hálftrar hækkunar verðbóta frá 1. desember 1977 til 1. júní 1978, sem er 12,06%, eða 603 kr. á 5.000 kr. Hækkun mánaðarlauna af þessum sökum er þannig 5.603 kr. - Til launþega innan BSRB og BHM nemur áfangahækkun þessi 3% á laun. Til BSRB-launþega skal hún þó aldrei vera lægri en 5.000 kr., miðað við fulla dagvinnu, auk fyrr nefndrar 603 kr. verðbótahækkunar.

Hin almenna launahækkun 1. júní 1978 reiknast þá þannig, að maílaun 1978, eins og þau urðu vegna ákvæða 1. gr. laga nr. 3/1978, þ. e. með hálfri vísitöluhækkun og án verðbótaviðauka, skulu hækkuð um 6,40%. Síðan eru mánaðarlaun fyrir fulla dagvinnu hækkuð um 5.603 kr. hjá öllum ASÍ-launþegum og hjá BSRB-launþegum í lægri launaflokkum (í maí 175.533 kr. eða lægri). Á öllum BSRB-laun, sem í maí 1978 voru hærri en 175.533 kr. á mánuði, og á öllum BHM-laun, kemur 3% áfangahækkun ofan á 6,40%, og verður launahækkunin þar alls 9,59%.

Hér fara á eftir dæmi um útreikning mánaðarlauna fyrir fulla dagvinnu frá 1. júní 1978, og er þar talin verðbótahækkun og áfangahækkun, en ekki verðbótaviðauki, sem um er fjallað í B-hluta þessara leiðbeininga.

	ASÍ	BSRB	BSRB	ASÍ	BSRB/BHM
	1)	2)	3)	4)	5)
Mánaðarlaun í maí 1978 fyrir fulla dagvinnu, án verðbótaviðauka.....	112.000	140.000	175.533	260.000	260.000
6,40% verðbótahækkun á öll laun frá 1. júní 1978.....	7.168	8.960	11.234	16.640	16.640
Við bætist: Áfangahækkun 1. júní:	119.168	148.960	186.767	276.640	276.640
Grunnfjárhæð.....	5.000	5.000	5.000	5.000	
Verðbætur á hana (þ.e. 5,32% + 6,40%, alls 12,06%).....	603	603	603	603	
BSRB-launþegar með hærri laun en koma fram í dálki 3), og BHM-launþegar: 3%					8.299
Júnílaun alls að undanskildum verðbótaviðauka.....	124.771	154.563	192.370	282.243	284.939

Í dálki 3) í þessu yfirliti eru tilfærð þau laun, þar sem hjá BSRB-launþegum verða skipti frá 5.000 kr. áfangahækkun til 3% áfangahækkunar. Að því er varðar BSRB- og BHM-launþega með hærri laun í maí 1978 en 175.533 kr. (að undanskildum verðbótaviðauka) má, eins og fyrr greinir, reikna launahækkunina frá 1. júní 1978 í einu lagi með því að leggja 9,59% við málaun 1978, að undanskildum verðbótaviðauka, ef nokkur var.

Yfirvinnutaxtar (eftirvinna, næturvinna, helgidagsvinna) frá 1. júní 1978 reiknast út frá dagvinnutöxtum án verðbótaviðauka, eins og þeir eru ákveðnir samkvæmt reglunum hér að framan, sbr. ákvæði 1. gr. laga nr. 3/1978.

B. Ákvörðun verðbótaviðauka frá 1. júní 1978 samkvæmt ákvæðum 1. gr. bráðabirgðalaga nr. 63 24. maí 1978.

Samkvæmt 1. gr. bráðabirgðalaga nr. 63/1978 skal á tímabilinu 1. júní til 31. ágúst 1978 greiða fullar verðbætur samkvæmt ákvæðum kjarasamninga á dagvinnulaun þeirra launþega, sem höfðu 115.000 kr. eða lægri mánaðarlaun fyrir fulla dagvinnu miðað við verðbótavísitölu þá, er gildi frá 1. desember 1977. Á hærri dagvinnulaun greiddast sömu verðbætur að krónutölu og greiða ber á fyrrgreind laun 115.000 kr. á mánuði, enda nemi verðbætur samkvæmt 1. gr. laga nr. 3/1978 ekki hærri fjárhæð. Þessar viðbótarverðbætur nefnast verðbótaviðauki, og greiddist hann eingöngu fyrir dagvinnu eða hliðstæða vinnu.

Ýmsa tilhögun má hafa á útreikningi þessa verðbótaviðauka. Hér á eftir er gerð grein fyrir einfaldri aðferð til útreiknings á honum. Fjárhæðir, sem tilfærðar eru í eftirfarandi liðum a), b) og c), eru

laun í júní 1978 eins og þau eru reiknuð samkvæmt reglunum í A-kafla þessara leiðbeininga.

- a) Á full dagvinnulaun í júní 1978, sem eru lægri en 134.589 kr. á mánuði til ASÍ-launþega og lægri en 134.507 kr. til BSRB-launþega, greiðist frá 1. júní 1978 verðbótaviðauki, sem nemur 11,36% af dagvinnulaunum í júní. Fjárhæð verðbótaviðauka, sem þannig er reiknuð, kemur sem viðbót við júnílaun eins og þau eru reiknuð samkvæmt reglunum í A-kafla þessara leiðbeininga. Hér er um að ræða greiðslu fullra verðbóta á dagvinnulaun í samræmi við ákvæði kjarasamninga.
- b) Á full dagvinnulaun í júní 1978 á bilinu frá 134.589 kr. upp að 260.840 kr. til ASÍ-launþega, og á bilinu frá 134.507 kr. upp að 276.515 kr. til BSRB- eða BHM-launþega greiðist verðbótaviðauki, sem miðast við það, að krónutala verðbóta verði hin sama og fullar verðbætur eru á lægri launamörkin, hvor um sig. - Full verðbótahækkun til júní 1978 á 115.000 kr. dagvinnulaun í desember 1978 er 29.923 kr. miðað við ASÍ-laun og 29.753 kr. miðað við BSRB-laun. Öll hærri laun fá minnst þessa verðbótahækkun frá 1. júní 1978. Verðbótaviðaukinn er því sú fjárhæð, sem vantar á, að þegar innreiknuð hálf verðbótahækkun viðkomandi launa nái nefndum verðbótafjárhæðum. - Fjárhæð verðbótaviðauka finnst hér á eftirfarandi hátt:
- ASÍ-laun: Fjárhæð, sem svarar til 12,11% af júnílaunum eins og þau eru reiknuð samkvæmt reglunum í A-kafla þessara leiðbeininga, skal dregin frá 31.588 kr. Sá mismunur, er þar fæst, kemur hverju sinni sem viðbót við júní-laun, eins og þau eru reiknuð samkvæmt reglunum í A-kafla þessara leiðbeininga.
- BSRB-laun og BHM-laun: Fjárhæð, sem svarar til 10,76% af júnílaunum eins og þau eru reiknuð samkvæmt reglunum í A-kafla þessara leiðbeininga, skal dregin frá 29.753 kr. Sá mismunur, er þar fæst, kemur hverju sinni sem viðbót við júnílaun, eins og þau eru reiknuð samkvæmt reglunum í A-kafla þessara leiðbeininga.
- c) Á full dagvinnulaun í júní 1978, sem eru 260.840 kr. eða hærri til ASÍ-launþega og 276.515 eða hærri til BSRB- og

BHM-launþega, er ekki greiddur verðbótaviðauki, þar eð hálfar verðbætur samkvæmt l. gr. laga nr. 3/1978 nema, þegar þessu launastigi er náð, hærri fjárhæð en nemur fullum verðbótum á 115.000 kr. mánaðarlaun með desemberverðbótum 1977. Þetta þýðir, að fyrir laun ofan við þessi mörk er ákvörðun launa samkvæmt reglunum í A-hluta þessara leiðbeininga fullnaðarútreikningur.

Hér á eftir eru þau launaútreikningsdæmi, er um ræðir í dálkum 1), 2), og 3) í yfirlitunni í kafla A hér að framan, fullreiknuð, með því að bætt er við verðbótaviðauka. Athygli er vakin á því, að engin verðbótaviðauki greiðist á hæstu laun í yfirliti þessu, þ. e. þau, sem eru í dálkum 4) og 5).

	<u>ASÍ/BSRB</u>	<u>ASÍ</u>	<u>BSRB</u>	<u>ASÍ</u>	<u>BSRB</u>
	1)	2)	2)	3)	3)
Júnílaun án verðbótaviðauka samkv.A-kafla hér að framan..	124.771	154.563	154.563	192.370	192.370
Verðbótaviðauki.....	(+11,36%)	(31.588	(29.753	(31.588	(29.753
		+12,11%	+10,76%	+12,11%	+10,76%
		af	af	af	af
		154.563)	154.563)	192.370)	192.370)
	<u>=14.174</u>	<u>=12.870</u>	<u>=13.122</u>	<u>=8.292</u>	<u>=9.054</u>
Dagvinnulaun alls í júní 1978.....	138.945	167.433	167.685	200.662	201.424

Til frekari glöggvunar fara hér á eftir nokkur fleiri dæmi um fjárhæð verðbótaviðauka á dagvinnulaun frá 130.000 til 280.000 kr. á mánuði.

<u>Dagvinnulaun í júní skv. reglum í A-kafla, kr.</u>	<u>ASÍ</u>	<u>BSRB</u>
130.000.....	14.768	14.768
140.000.....	14.634	14.689
150.000.....	13.423	13.613
160.000.....	12.212	12.537
170.000.....	11.001	11.461
180.000.....	9.790	10.385
190.000.....	8.579	9.309
200.000.....	7.368	8.233
210.000.....	6.157	7.157
220.000.....	4.946	6.081
230.000.....	3.735	5.005
240.000.....	2.524	3.929
250.000.....	1.313	2.853
260.000.....	102	1.777
270.000.....	0	701
280.000.....		0

Á það skal bent, að samkvæmt 6. gr. reglugerðar nr. 175/1978 um verðbótaviðauka er gjalddagi verðbótaviðauka fyrir tiltekið tímabil gjalddagi fullnaðarlaunauppgjörs fyrir sama tímabil til viðkomandi launþega samkvæmt samningum eða venju á viðkomandi vinnustað.

Eins og áður segir greiðist verðbótaviðauki einungis á laun fyrir dagvinnu og hliðstæða vinnu, og kemur því ekki á yfirvinnu.

Samkvæmt 4. gr. nefndrar reglugerðar kemur greiðsla verðbótaviðauka á laun fyrir ákvæðisvinnu því aðeins til greina, að fyrir liggja vinnutímaskýrslur samþykktar af verkkaupa eða umboðsmanni hans. Hér vísast til nánari ákvæða um greiðslu verðbótaviðauka á ákvæðisvinnu í 4. gr. reglugerðar nr. 175/1978. Einnig vísast til þess, sem segir í reglugerðinni um, hvað felst í hugtakinu kauptaxti fyrir dagvinnu.

Verðbótaviðauki á tímalaun og vikulaun reiknast eftir fjárhæð verðbótaviðauka á mánuði. Við þennan útreikning teljast vera 173,33 dagvinnustundir í mánaðarlaunum og 40 dagvinnustundir í vikulaunum fyrir ASÍ-launþega.

Þróun helstu þjóðhagsstærða.

Vísitölur. 1971 = 100

	<u>1971</u>	<u>1972</u>	<u>1973</u>	<u>1974</u>	<u>1975</u>	<u>1976</u>	<u>1977</u>	<u>Spá 1978</u>
Þjóðarframleiðsla	100.0	106.0	112.0	115.8	113.4	116.1	121.7	125.4
Þjóðartekjur	100.0	105.7	115.8	116.8	109.8	116.2	125.4	129.2
Þjóðartekjur á mann	100.0	104.1	112.4	111.8	103.8	108.9	116.3	118.6
Einkaneysla	100.0	110.2	117.4	125.6	113.0	114.1	123.2	126.9
Samneysla	100.0	106.0	112.3	118.0	120.4	126.4	128.9	131.5
Fjármunamyndun	100.0	99.0	119.0	131.8	120.7	117.6	126.4	123.9
Útflutningur	100.0	110.3	120.1	119.2	120.8	135.2	149.1	164.8
Innflutningur	100.0	101.4	120.6	136.5	122.4	120.9	143.5	145.7
Viðskiptajöfn. í hlut- falli við þjóðarfrl.%	-7.1	-2.6	-2.8	-11.3	-11.5	-1.7	-2.6	0.8
Föst erl.lán í hlut- falli við þjóðarfrl.%	26.6	25.5	22.2	30.2	39.1	37.2	35.2	
Framfærslukostnaður	100.0	110.4	134.9	192.9	287.3	379.8	495.4	
Verðlag vöru og þjón.	100.0	114.4	142.7	202.9	304.7	407.0	531.0	

Heimildir: Þjóðhagsstofnun,
Hagstofan.